

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005¹

Leen Charles² & Marie Christine Laleman³ & Valérie Meillander⁴

Inventarissen, archiefbeschrijvingen, repertoria, bibliografieën (2829-2837), Archeologische kronieken (2838-2843), Algemeen (2844-2852), Prehistorie, Romeinse en Merovingische tijden (2853-2857), Middel-eeuwen (2858-2867), Moderne Tijden (2868-2882), Hedendaagse tijd (2883-2904), Industriële archeologie (2905-2910), Kerkgeschiedenis, kloosters (2911-2918), Gebouwen, monumenten, stadsbeeld (2919-2992), Kunst, cultuur (2993-3024), Materiële cultuur (3025-3027), Heemkunde, volkskunde, genealogie (3028-3084), Biografieën (3085-3095).

Inventarissen, archiefbeschrijvingen, repertoria, bibliografieën

2829. BRACKE L., *Drongen Sint-Gerolf. Parochieregisters-begraafakten 1800-1833 en 1891-1900*. Drongen, 2005. Publicatie van de *Heemkundige Kring Dronghine*, volgend op de trouwakten (2003) en de doopakten (2004). Deze publicatie bevat de transcriptie van alle gegevens uit de 3931 akten van de begraafregisters van de parochie Sint-Gerolf te Drongen. Het hiaat tussen 1833 en 1891 wordt veroorzaakt door een ontbrekend register.

2830. CHARLES L., *Nieuwe toegangen in De Zwarte Doos*, in *@rchieflink*, 5, (2005), nr. 2, p. 4-5. Tengevolge van de voorbereiding van de verhuis van het Stadsarchief werden heel wat bestanden gecontroleerd ter bewaring en vernietiging en werd van heel wat niet-geïnteriseerde bestanden een snel-inventaris gemaakt. Opsomming van de archieven waarvoor nieuwe toegangen gemaakt werden. Geïllustreerd.

---

¹ Deze bibliografie werd afgesloten per 31/8/2005. Ten einde een zo groot mogelijke volledigheid van de bijdragen te kunnen verwezenlijken, roepen we graag de auteurs op overdrukjes van hun werk te bezorgen aan het Stadsarchief, De Zwarte Doos, Dulle-Grietlaan 12, 9050 Gentbrugge. Deze bijdragen worden dan in de bibliotheek van het Stadsarchief opgenomen.

² Stadsarchivaris, De Zwarte Doos, Dulle-Grietlaan 12, 9050 Gentbrugge, 09/266 57 60, fax. 09/233.11.58, e-mail stadsarchief@gent.be

³ Adviseur & Stadsarcheoloog, De Zwarte Doos, Dulle-Grietlaan 12, 9050 Gentbrugge, 09/266.57.60, fax. 09/266 57 87 e-mail stadsarcheologie@gent.be

⁴ Historicus, Stadsarchief, De Zwarte Doos, Dulle-Grietlaan 12, 9050 Gentbrugge, tel. 09/266 57 60, fax. 09/223.11.58, e-mail stadsarchief@gent.be

2831. CHARLES L., *Van Rode Berg naar Zwarte Doos of hoe verhuis je een stadsarchief?*, in *@rchieflink*, 5, (2005), nr. 1, p. 6-7. Kort verslag van de voorbereidende werkzaamheden met het oog op de verhuis van het Stadsarchief vanuit de voormalige gebouwen van de Berg van Barmhartigheid naar de nieuwe site in Gentbrugge.

2832. CHARLES L., M.C. LALEMAN & V. MEILLANDER, *Bibliografie van de geschiedenis van Gent 2003-2004*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, Gent, 2004, nr. LVIII, p. 251-293.

2833. DE LEU G. & G. ERVYNCK, *De betoogboeken van de Alexianen, nu on-line te raadplegen*, in: *@rchieflink*, 4, (2004), nr. 4, p. 3-5. De inventarisatie en digitale ontsluiting van deze betoogboeken uit het Gentse Stadsarchief bieden nieuwe mogelijkheden om overlijdensgegevens op te sporen op naam, voornaam, straat, parochie, leeftijd, beroep en burgerlijke stand. Geïllustreerd.

2834. DEVOLDERE W., *Het Archief van het OCMW Gent*, in *Genealogie en Heraldiek in Vlaanderen*, 2, (2004), nr. 6, p. 377-384. Bespreking van de inhoud van dit archief, vooral toegespitst op de waarde voor genealogen. De klemtoon ligt op de vondelingenregisters, maar ook van de andere, minder toegankelijke bestanden, wordt een overzicht gebracht.

2835. DEWILDE J. & F. VANDEWIJERE, *Ieper op porseleinkaart 1840-1890. Inventaris van de porseleinkaarten in het bezit van de stedelijke musea Ieper*, Ieper, 2004, 120 blz. Uitgegeven naar aanleiding van de gelijknamige tentoonstelling. De porseleinkaarten behandelen thema's uit het Ieperse, maar er wordt een hoofdstuk gewijd aan de Gentse drukkers J. Bevernaege, L. Defferrez, F. E. Gyselynck, tenslotte T. en D. Hemelsoet. Geïllustreerd.

2836. HAKS D., *De correspondentie van Willem van Oranje. Presentatie van de data- en beeldbank in Stedelijk Museum Het Prinsenhof te Delft*, Den Haag, 2005, 105 blz. Publicatie verschenen ter gelegenheid van de openstelling van de data- en beeldbank, *De correspondentie van Willem van Oranje*, een uitgave van het ING, het Instituut voor Nederlandse Geschiedenis. Deze databank bestaat uit een toegang op meer dan 12.500 brieven en andere documenten aan of afkomstig van Willem van Oranje. Elke brief is beschreven, doorzoekbaar op kerngegevens en gekoppeld aan een afbeelding. Het Stadsarchief Gent bezorgde 243 documenten aan de databank.

2837. VANACKER D., *Gents verleden in het Liberaal Archief*, in *@rchieflink*, 5, (2005), nr. 2, p. 6-7. De auteur licht bondig een aantal reeksen uit dit archief toe, die betrekking hebben op Gent, onder meer over de verkiezingsperikelen in Sint-Amandsberg in de periode 1885-1913. Verder is er voor Gent de fotocollectie van de families Buysse-Verschoore aanwezig, het archief van het Van Crombrugge Genootschap en het fonds van *Geluk in't Werk*.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

Archeologische kronieken

2838. BRU M.A., J. HUYGHE, M.C. LALEMAN, K. RUTTEN & G. VERMEIREN, *Archeologisch onderzoek op het Sint-Pietersplein in Gent (O.VI.)*, in *Archaeologia Mediaevalis*, Namur, 2005, nr. 28, p. 80-81.
2839. BRU M.A., M.C. LALEMAN, P. STEURBAUT, G. STOOPS & G. VERMEIREN, *Archeologisch onderzoek in Gent (O.VI.)*, in *Archaeologia Mediaevalis*, Namur, 2005, nr. 28, p. 78-80.
2840. BRU M.A., M.C. LALEMAN & G. STOOPS, *Archeologisch onderzoek op de Bijlokesite in Gent (O.VI.)*, in *Archaeologia Mediaevalis*, Namur, 2005, nr. 28, p. 81-82.
2841. BRU M.A., M.C. LALEMAN & G. VERMEIREN, *Archeologisch en bouwhistorisch onderzoek naar de verdwenen Sint-Veerlekerk in Gent (O.VI.)*, in *Archaeologia Mediaevalis*, Namur, 2005, nr. 28, p. 82-84.
2842. CLAES B. & G. STOOPS, *Bouwarcheologische studie van de 14de eeuwse versterkingstoren, spiltrap en walmuur ten zuiden van het begijnhof Onze-Lieve-Vrouw ter Hooie in Gent (O.VI.)*, in *Archaeologia Mediaevalis*, Namur, 2005, nr. 28, p. 89-91.
2843. VAN DE WALLE A.L.J., R. HEUGHEBAERT, J. PHILIPPE & R. TONDAT, *Bij het archeologisch onderzoek en de betekenis van de vondst van het gebeeldhouwd Romaans westportaal van de Sint-Baafsabdijkerk te Gent (O.VI.)*, in *Archaeologia Mediaevalis*, Namur, 2005, nr. 28, p. 130-131.

Algemeen

2844. ALLEGAERT P., e.a. (red.), *Het Hart*, (Uitgeverij Snoeck), Gent, 2004, 160 blz. Verzamelstudie met essays over de betekenis van het hart voor onder meer geneeskunde, religie, kunst. Uitgave naar aanleiding van een tentoonstelling die eerst in het Teylers Museum van Haarlem en daarna in het Guislainmuseum in Gent werd opgebouwd. Geïllustreerd.
2845. CAPITEYN A., *De curieuze stad*, in *Gent van toen & nu*, Zwolle, 2005, nr. 15, p. 455-485. Het laatste nummer in deze reeks over Gent is gewijd aan de curieuze stad. De auteur laat de lezers kennis maken met enkele uitzonderlijke verhalen die het beeld van Gent mee hebben bepaald zoals de draak op het Belfort, het onafgewerkte laatgotische stadhuis, de mislukte plannen om de Sint-Michielskerk een heuse spits te geven, de historische figuren in de decoratie van het postgebouw aan de Korenmarkt, de Boekentoren van de Universiteit. Geïllustreerd.

2846. DE CANDT C. & B. KERKHOF (red.), *Blauwdruk België. De architecten van onze landsgrenzen*, Gent, 2005, 143 blz. Catalogus bij de gelijknamige tentoonstelling in de Kunsthal Sint-Pietersabdij waarbij grenzen niet zozeer geïnterpreteerd worden als het beeldmerk van onze nationale identiteit maar als een stuk Europees erfgoed. De episodes uit de Europese geschiedenis die bepalend waren voor het uittekenen van de grenzen worden uitgebreid behandeld: de Tachtigjarige Oorlog tussen Spanje en de Nederlanden, de imperialistische ambities van de Franse zonnekoning en de breuk tussen de Noordelijke en de Zuidelijke Nederlanden in de 17de eeuw. Geïllustreerd.

2847. KLEIN R., *Voor Eijghen Gebruyck. Notities uit een wijnverleden*, Wageningen, 2004, 151blz. Uitgave van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Wijnhandelaren, ter gelegenheid van het 105-jarig jubileum. Beeld van de wijnhandel en de kooplieden uit de voorbije tijden aan de hand van administratie en aantekeningen met o.a. bijdragen over de eerste wijnimporteurs, het transport, de gevaren onderwerpen. Geïllustreerd

2848. LALEMAN M.C., *De waterrijke stad*, in *Gent van toen & nu*, Zwolle, 2004, nr. 13, p. 390-419. Mozaïek van de veelzijdige betekenis van 'water' voor en in Gent en hoe dit in het erfgoed terug te vinden is. Geïllustreerd.

2849. MADDENS N., *Het territorium van het graafschap Vlaanderen (9de eeuw-1795)* in *De Leiegouw*, 46, (2004), nr. 2, p. 161-167. Over de veranderende grenzen van het graafschap Vlaanderen in de loop van de eeuwen.

2850. S.N., *Van Plantsoendienst naar Groendienst. Historische schets 1885-2005*. Gent, 2005, 10 blz. Terugblik op 120 jaar geschiedenis van de Gentse *Dienst der Openbare beplantingen en wandelingen* die in de loop der jaren evolueerde naar een meer moderne *Groendienst* die staat voor een groenmanagement met de focus op een harmonisch park -en groenbeheer en het multifunctioneel karakter van elke groenzone. Geïllustreerd.

2851. VAN EENO R. & J. VAN GYSEGHEM , *Agentia voor een ondernemende stad. Over de dynamiserende kracht van 275 jaar Kamer van Koophandel te Gent*, Gent, 116 blz. In een eerste deel schetst R. VAN EENOO de beknopte geschiedenis van de Gentse Kamer van Koophandel. In een tweede deel voert J. VAN GYSEGHEM gesprekken met markante figuren uit de recente geschiedenis van de Kamer. Geïllustreerd.

2852. VERDEGEM I., *Oeillet flamand. De verleiding van de oude roos*. Gent, 2005, 127 blz. Catalogus bij de gelijknamige tentoonstelling die plaatsvond in het MIAT of Museum voor Industriële Archeologie en Textiel naar aanleiding van de Gentse Floraliën. Traditiegetrouw wordt bij de gelegenheid van dit evenement een tentoonstelling georganiseerd, die een aspect van de horticuurgeschiedenis belicht. In 2005 werd het thema 'oude rozen' belicht, die

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

herinneren aan de meest diverse aspecten van ons bestaan: veldslagen, leger-officieren, aristocratische dames maar ook de heldendaden van gewone mensen. Het werk was bedoeld als een ode aan de talrijke Vlaamse telers. Geïllustreerd.

Prehistorie, Romeinse en Merovingische tijden

2853. CROMBE P., *De steentijden in Oost-Vlaanderen: een balans van tien jaar intensief onderzoek (1991-2000)*, in *Vobov-Info*, Dendermonde, 2000, nr. 52, p. 2-12. Beknopt overzicht met enkele verwijzingen naar de Gentse regio. Geïllustreerd.

2854. DE GRAEVE I., *Een overzicht van de baksels bij mortaria in Velzeke*, in *Vobov-Info*, Dendermonde, 2004, nr. 59, p. 2-16. Voorstelling van een licentiaatsverhandeling over de wrijfschalen uit een opgraving in Velzeke. Voor het eerst in het Nervische gebied krijgt men overzicht van dit soort huisraad en van de herkomst ervan tussen de 1ste en de 3de eeuw. Velzeke was hoofdzakelijk gericht op productie uit de omgeving van Bavay, waarmee het over weg was verbonden. Geïllustreerd.

2855. DE VOS S., *Het Gallo-Romeins grafveld van Destelbergen-Eenbeekeinde: een studie van 60 brandrestengraven en 4 ustrina uit de opgravingscampagne van 1998*, in *Vobov-Info*, Dendermonde, 2004, nr. 59, p. 17-26. Samenvatting van de bevindingen met betrekking tot een grafveld uit de 3de eeuw van onze tijdrekening. Het gaat om brandrestengraven volgens een ritueel dat zeer kenmerkend is voor de hele streek van Leie en Schelde. Culturele verwantschap onder meer met in Sint-Denijs-Westrem opgegraven nederzettingssporen. Geïllustreerd.

2856. VERLAECKT K. *Archeologische musea en verzamelingen in Oost-Vlaanderen. (1) De oudheidkundige verzamelingen van de Universiteit Gent*, in *Vobov-info*, Dendermonde, 2004, nr. 59, p. 40-43. Beknopte historiek van deze museumcollectie. Geïllustreerd.

2857. VERMEULEN F., *Roads for soldiers and civilians in the Civitas Menapiorum*, in: VERMEULEN F., K. SAS & W. DHAENZE (eds.), *Archaeology in Confrontation. Aspects of Roman Military Presence in the Northwest. Studies in honour of Prof. Em. Hugo Thoen (Archaeological Reports Ghent University, nr. 2)*, Gent, 2004, p. 125-141. Binnen de context van de Civitas Menapiorum en tegen een achtergrond van de Romeinse organisatie in onze gewesten bouwt de auteur een status quaestionis op over de kennis van het wegennet: van lokale functie tot rijksverkeersassen, van landbouwcontexten tot militaire wegen, van pad tot aangelegde weg, in een evolutie van de 1ste eeuw tot de laat-Romeinse tijd. De auteur situeert deze kennis ook tegenover het inmiddels geëvolueerd geo-archeologisch, luchtfoto-

grafisch en cartografisch onderzoek en de moeilijkheden die ontstaan door niet of slecht bewaarde materiële sporen. Met verwijzingen naar Gent en de opgegraven landbouwnederzetting van Sint-Denijs-Westrem. Geïllustreerd.

Middeleeuwen

2858. BALTHAU E., *Over de subvencien van onsen gheduchten heere ende prinche. Een geschil tussen de hoofdschepenen van het Land van Dendermonde en enkele lokale schepenbanken in 1432*, in *Castellum*, XXI, (2004), nr. 3, p. 5-30. De auteur gaat in op een proces tussen de afgevaardigden van zeven parochies uit het Land van Dendermonde tegen de hoofdschepenen van het Land van Dendermonde in 1432. Meteen wordt duidelijk hoe de overlegstructuren verliepen tussen de lokale overheid en de hogere overheden in de 15de eeuw. Centraal in dit geschil is het belang dat de plaatselijke bestuurders hechtten aan lokale autonomie en aan inspraak in beslissingen van de hogere overheid, in dit geval bij het heffen van belastingen. Het vonnis werd geveld door de schepenen van de Keure van de stad Gent.

2859. DUMOLYN J., *Staatsvorming en vorstelijke ambtenaren in het graafschap Vlaanderen (1419-1477)*, Antwerpen/Apeldoorn, 2003, 250 blz. De auteur poogt een antwoord te vinden op een tweetal centrale vragen: welke invloed had het Bourgondische staatsvormingsproces op de machtselite van centrale ambtenaren, het hogere personeel van de Raad van Vlaanderen en de Rekenkamer van Rijsel? En anderszijds, waaruit bestond de invloed van deze ambtenaren op de staatsvorming?

2860. NAESSENS M., *Wat bordeelmadammen ons kunnen leren over het metier. Enkele opmerkingen over de bronnen voor de studie van de laatmiddeleeuwse Gentse prostitutie*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, (2004), nr. LVIII, p. 147-162. Terwijl Brugge in de studie naar de prostitutie kan bogen op een homogene bronnenreeks, de stads- en schoutsrekeningen, is dat volgens de auteur voor Gent niet het geval. De auteur bespreekt achtereenvolgens de waarde van stadsrekeningen, baljuwrekeningen, iconografische bronnen, literaire teksten, juridische bronnen met vooral het *ballinboek* en de *crimeboecken* en komt tot de conclusie dat een eenzijdige studie van de baljuwrekeningen enkel tot overhaaste conclusies kan leiden.

2861. STABEL P., *Het grondbezit van stedelingen op het platteland. Enkele bedenkingen bij het onderzoek in het graafschap Vlaanderen in de late Middeleeuwen*, in *Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde en van zijn Kastelnij en van de Lande tusschen Maercke en Ronne*, XLII, (2005), nr. II, p. 11-30. De huidige tendensen in de historiografie op het vlak van stads- en plattelandsgeschiedenis lopen van symbiose en stimulans tot exploitatie en onderdrukking. De auteur houdt dan ook een plei-

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

dooi om de relatie stad-platteland aan een nieuw empirisch onderzoek te onderwerpen en de recente verworvenheden van zowel de stads- als de plattelandsgeschiedenis aan elkaar te koppelen. Centraal in deze relatie staan de inkomensstrategieën van de stedelingen en de plattelanders. Ook de complexiteit van de sociale organisatie en de demografische patronen moeten in rekening gebracht worden. Een van de belangrijkste toetsstenen in het onderzoek is ongetwijfeld het grondbezit van de stedelingen op het platteland. Analyse van de regio's rond Gent, Oudenaarde en Kortrijk.

2862. STEVENS F., *De Staten komen bijeen in het Stadhuis van Brugge, in De 25 dagen van Vlaanderen, (Waanders)*, Zwolle, 2005, nr. 8, p. 205-231. Beknopt overzicht van de regeringsperiodes van Filips de Goede, Karel de Stoute, Maria van Bourgondië en Maximiliaan van Habsburg, met de belangrijkste politieke en staatkundige hervormingen. Enkele verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

2863. VAN LEEUWEN J., *Over slapscheten en levereters. Pamfletten en strooibriefjes in de laatmiddeleeuwse Vlaamse stad*, in *MADOC*, 18, (2004), nr. 2, p. 77-85. De auteur gaat na waarom deze korte teksten, die klachten over het stadsbestuur verwoordden en soms tot geweld aanspoorden, zoveel beroering veroorzaakten. Er wordt ingegaan op de cultuur van de publieke geschriften in de late Middeleeuwen. Tevens wordt geïnformeerd naar de locaties waar die pamfletten worden aangetroffen en op de gevolgen van de anonimiteit van de schrijvers op het gevoel van onveiligheid van de stedelingen.

2864. VAN UYTVEN R., *13 mei 1106. Godfried van Leuven wordt hertog van Neder-Lotharingen*, in *De 25 dagen van Vlaanderen*, Zwolle, 2005, nr. 3, p. 65-91. Met verwijzingen naar Gent. Geïllustreerd.

2865. VERBAAL W., *Wolven op de Blandijn. Gentse kanttekeningen bij de Ysengrinus*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, (2004), nr. LVIII, p. 83-104. Aan weinig meesterwerken uit de middeleeuwen liggen zo veel tegenstrijdigheden aan de grondslag. Het onderzoek van het epos staat even wel nog in de kinderschoenen. Het gedicht biedt een rijkdom aan het gegevens waarbij de auteur zich vooral toespitste op het getuigenis dat het aflegt van het literaire niveau in het Gentse halverwege de 12de eeuw. Vooral de weerspiegeling in het epos van de plaatselijke verhoudingen in Gent weerhoudt zijn aandacht. In deze bijdrage wordt er uitvoerig ingegaan op de band tussen dit epos en Gent, in het bijzonder het klooster op de Blandijnberg, met verwijzing naar 12de-eeuwse toestanden.

2866. VERROKEN E., *Gentse schippers vervoerden in 1415 Spaanse wol: een Oudenaards tolregister (1413-1416): een uniek document voor de economische geschiedenis en voor de draperie in het bijzonder*, in *Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde en van zijn Kastelnij en van de Lande tusschen Maercke en Ronne*, XLII, (2005), nr. 1, p. 73–170. De auteur toont aan dat de bloei van Oudenaarde en Pamele in hoofdzaak aan economische factoren te danken was, namelijk het transport en de handel van vrachtgoederen over de Schelde. Bedoeling van deze bijdrage is dan ook te duiden welk soort goederen in die tijd over de Schelde vervoerd werden. Het bestudeerde tolregister is een interessant document omdat het uit het eerste kwart van de 15de eeuw stamt, wat vrij zeldzaam is; bovendien vermeldt het de namen van 202 tolbetalers, in hoofdzaak vrije Gentse schippers die behalve de Engelse wol, ook Spaanse wol vervoerden voor de Oudenaardse drapiers. Daarmee wordt de nieuwe visie op de Vlaamse draperie gestaafd als zou het aandeel van de Engelse wol gereduceerd worden ten voordele van de Spaanse en de Schotse wol.

2867. VLEESCHOUWERS-VAN MELKEBEEK M., *Marital breakdown before the consistory courts of Brussels, Cambrai and Tournai: judicial separation a mensa et thoro*, in *Tijdschrift voor rechtsgeschiedenis*, LXXII, (2004), p. 81-89. Bespreking van de 300 echtscheidingsgevallen, behandeld voor de officialiteiten van Doornik, Brussel en Cambrai en dit voor de periode tussen 1438 en 1453. Verwijzingen naar de registers van de schepenen van de Keure in het Stadsarchief, want het waren de schepenbanken, die na de uitspraak van de kerkelijke rechtbank de scheiding van de inboedel regelden.

Moderne Tijden

2868. BRAEKMAN W.L., *Territoriumafbakening en jurisdictie te Meulestede in de zeventiende eeuw*, in *Jaarboek. De Oost-Oudburg*, 2004, nr. XLI, p. 5-24. Vrij gedetailleerde schets van de situatie in het gehucht Meulestede naar aanleiding van een procesbundel, bewaard in het Rijksarchief. De jurisdictie over het gehucht werd immers betwist tussen twee heren: de Oudburg en de Burggravié. Deze oncomfortabele onduidelijkheid leidde in de 17de eeuw tot een proces dat tot voor het hoogste rechtscollege in Vlaanderen, de Raad van Vlaanderen, werd gevoerd. Aan de hand van deze procesbundel kan een duidelijk beeld worden opgehangen van de territoriale aanspraken van beide partijen en hoe ze die voor de rechtbank hard wilden maken.

2869. CAPITEYN A., *Aartshertog Leopold Willem van Passau*, in *@rchieflink*, 4, (2004), nr. 4, p. 8. Het Stadsarchief bewaart een prent uit 1653 met als titel *Flandria Liberata*. Deze prent verwijst naar de blijde intreden in Vlaanderen van Leopold Willem, van 1647 tot 1656 aartshertog van Oostenrijk en landvoogd van de Zuidelijke Nederlanden. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

2870. CASSIMAN P., *Het landboek van Baarle 1723*, in *Dronghine*, (2005), nr. XXIV, p. 15-37. In het Rijksarchief te Gent worden drie boeken bewaard over de landeigendom, de pachten en de grondbelasting in de vroegere gemeente Baarle: een landboek van 1666, een landboek van 1723 en een *gaderinckboek* van 1751. De auteur geeft de tekst weer van het landboek van 1723, dat de oppervlakte weergeeft van de percelen.

2871. DAMBRUYNE J., *De corporatief georganiseerde detailhandel in het vroegmoderne Gent. Langetermijnevoluties in het meerseniersambacht (zes-tiende tot achttiende eeuw)*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent*, (2004), nr. LVIII, p. 163-213. Tot op heden werd weinig aandacht besteed aan de detailhandel in het vroegmoderne Gent. De auteur neemt de optie deze problematiek vanuit een corporatief standpunt te verkennen en wel vanuit een ambacht dat zich niet met het productieproces inliet, namelijk het meerseniersambacht. In eerste instantie wordt er aandacht besteed aan het institutionele kader van dat ambacht. Verder worden de corporatieve toetredingsmodaliteiten besproken en de evolutie van de nieuw ingeschreven leerlingen en meesters gevolgd. En ten slotte wordt stilgestaan bij het vervrouwelijkingproces dat zich in de loop van de nieuwe tijd in het ambacht voltrok.

2872. DECAVELE J., *De eerste protestanten in de Lage Landen. Geloof en heldenmoed, (Davidsfonds)*, Leuven, 2004, 310 blz. De auteur analyseert hoe de aanvankelijk puur humanistische, maar snel Lutter- en Calvijngezinde ideeën in onze gewesten en steden ingang vonden. In het werk wordt duidelijk hoe de hunker naar vernieuwing afgeblokt werd door het establishment. Het ingewikkelde en niet makkelijk te vatten verloop van het vroege protestantisme wordt toegelicht aan de hand van een tiental meer persoonlijke levensverhalen. Daartoe behoren ook de geschiedenis van Gentenaren Jan uten Hove en Frans van de Kethulle, heer van Ryhove.

2873. DEVOS I. & LAMBRECHT T. (red.), *Bevolking, voeding en levensstandaard in het verleden. Verzamelde studies van Prof. Dr. Chris Vandenbroeke*, Gent, 2004, 368 blz. Naar aanleiding van zijn emeritaat worden een aantal onderwerpen gebundeld die Chris Vandenbroeke nauw aan het hart liggen, ten eerste de sociaal-economische geschiedenis, met thema's als de graanpolitiek, de aardappelteelt en de proto-industriële ontwikkeling van België en als tweede item de historische demografie met onder andere thema's als de zuigelingensterfte, het huwelijks- en voortplantingspatroon en de keurlingenlijsten als sociaaldemografische meter. H. DE RIDDER-SYMOENS tekende voor de inleiding terwijl I. DEVOS en T. LAMBRECHT de bio-bibliografie van C. VANDENBROECKE voor hun rekening namen.

2874. ERVYNCK G., *Het kalseiden van de Hundelgemse steenweg te Ledeberg in 1775*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 33, (2004), nr. 5, p. 274-288. In 1704 werd er al begonnen met de aanleg van de huidige Brusselsesteenweg in Ledeberg, een nieuwe verharde verkeersader die zeer vlug de oude Brusselse weg in belang zou verdringen en de *Calseydewegh* genoemd werd. Het zou duren tot 1775 vooraleer een tweede verharde weg tot stand kwam, namelijk van de Sint-Lievenspoort tot aan de huidige spoorwegbrug voorbij de Botermarkt. Over de aanleg van deze weg is men goed gedocumenteerd via een bundel in het Rijksarchief.

2875. HUYS P., “*Capabel om te wercken*”. *Arbeidsgeschiede mannen (16-40 jaar) in enkele dorpen rond Deinze anno 1745*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis van Deinze en de Leiestreek*, (2005), nr. LXXVII, p. 103-120. In het kader van de Oostenrijkse Successieoorlog wil het Oostenrijkse bestuur te Brussel weten hoeveel arbeidsgeschiede mannen de plaatselijke burgerbevolking kan leveren voor allerlei opdrachten in tijden van oorlogsgevaar. Het waren de Kasselrijbesturen die moesten instaan voor het verzamelen van de gewenste informatie, waaronder ook het kasselrijbestuur van de Oudburg te Gent. Daaronder ressorteerden een aantal dorpen van het Land van Nevele. De auteur wijst op het demografische en op het genealogische belang van deze bewaarde lijsten.

2876. HUYS P., “*In dienst van den rebelsen vijand*”. *Over vrijbuitერიj en ander geweld in de streek van Deinze (1585-1599)*, in *Bijdragen tot de Geschiedenis van Deinze en de Leiestreek*, (2005), nr. LXXVII, p. 361-407. Na de val van Antwerpen blijven rebellen jarenlang de Vlaamse Kasselrijen teisteren met militaire raids, terreurovervallen, strooptochten, brandstichting, plundering en andere geweldadigheden. Ook de streek rond Deinze had onder het vrijbuitersgeweld te lijden. De auteur brengt twaalf episodes, in chronologische volgorde opgebouwd rond een centraal personage, die een impressionistisch beeld opleveren van de complete ontreddeing van het leven in deze streek.

2877. HUYS P., *Een onderwijsenquête door Maria Theresia (Oost-Oudburg, 1777)*, in *Jaarboek. De Oost-Oudburg*, 2004, nr. XLI, p. 85-94. De kasselrijbesturen kregen de opdracht van de centrale overheid een onderzoek in te stellen in de parochies met de vraag naar bestaande scholen of pensionaten, de morele kwaliteiten van het personeel en de degelijkheid van het verstrekte onderwijs. Vooraleer over te gaan tot het nemen van bepaalde maatregelen, wou Maria Theresia eerst een beter zicht krijgen op de toestand van het onderwijs in de steden en dorpen. In het archief van de kasselrij van de Gentse Oudburg is een dossier bewaard met de resultaten van deze rondvraag. De auteur publiceert de antwoorden vanuit de dorpen ten oosten van Gent (in het ressort van de Oost-Oudburg).

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

2878. MOELANS P., *“En spreekt mij van geen sterven meer...”*. *Over de dood in het wereldlijke volkslied van de Zuidelijke Nederlanden (17de-18de eeuw)*, Leuven-Leusden, 2003, 171 blz. Doel van het onderzoek is nagaan welke houdingen men aanneemt tegenover de dood in de wereldlijke volksliederen die gedurende de 17de en 18de eeuw in de Zuidelijke Nederlanden verspreid werden. De auteur baseert zich hiervoor op 44 handschriftelijke liedverzamelingen uit de periode 1600 tot 1800 uit de universiteitsbibliotheek te Gent. In deze verzamelingen werden een groot aantal liederen over uiteenlopende onderwerpen bijeengebracht.

2879. MOELANS P., *“Een nieuw liedeken van piramus en thisbe op de wijze in babilonie;”*. *Zelfmoord in Zuid-Nederlandse wereldlijke volksliederen, 17de-18de eeuw*, in *Van Mensen & Dingen. Tijdschrift voor Volkscultuur in Vlaanderen*, II, (2004), 3-4, p. 177-198. De auteur analyseert de houding tegenover en de reactie op zelfmoord in de Zuidelijke Nederlanden tijdens de 17de en de 18de eeuw. De studie is gebaseerd op een onderzoek van vierenvertig handschriftelijke liedverzamelingen, de volledige collectie van handgeschreven liedbundels uit de periode tussen 1600 en 1800 in het archief van de Universiteitsbibliotheek te Gent. Het gaat om duizenden liederen waarvan er slechts een vijftal ballades het thema van de zelfdoding expliciet benaderen.

2880. POELMAN R., *Het landboek van Oostakker uit 1672 doorgelicht*, in *Jaarboek. De Oost-Oudburg*, 2004, nr. XLI, p. 25-94. Basis van het artikel is de informatie vervat in een landboek uit 1672, opgemaakt door Jan Dhane. Hij beschrijft nauwkeurig alle 3447 percelen van wat nu Oostakker, Sint-Amandsberg en Meulestede wordt genoemd. Per perceel worden eigenaar, gebruiker, oppervlakte, aard, eventueel naam en aangelanden opgegeven. Hierbij verdeelde hij de totale oppervlakte van de zeer uitgestrekte parochie in 42 sectoren of belopen.

2881. VAN BESIEN F., *De Fontaine op het einde van de achttiende eeuw*, in *Jaarboek 2003-2004 van de Koninklijke soevereine hoofdkamer van retorica ‘de Fontaine’ te Gent*, (2004), nr. LIII-LIV, p. 171-235.

2882. VANDENBROEKE C., *De belangrijkste Zuid-Nederlandse graanhandelaars rond het midden van de achttiende eeuw*, in *Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde en van zijn Kastelnij en van de Lande tusschen Maercke en Ronne*, XLII, (2005), nr. 2, p. 3-10. Hoewel de laatste jaren heel wat onderzoek werd verricht naar graanhandel, graanbevoorrading en graanpolitiek, ging weinig aandacht uit naar de eigenlijke actoren van dit handelsgebeuren. De auteur probeert dan ook, specifiek voor de Zuidelijke Nederlanden, dit onderwerp te volgen voor de jaren 1757-1759, aan de hand van de uitvoervergunningen die toen voor de export van tarwe, rogge en boekweit toegestaan werden. In totaal werden toen op naam van 68 handelaars, 280 vergunningen in overweging genomen.

Hedendaagse tijd

2883. BAUDART S., *Strips in de Belgische dagbladers, 1945-1950. Aspecten van het publicatiebeleid en van de politiek-maatschappelijke inhoud*, in *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, XXXV, (2005), nr. 1, p. 53-97. Twee invalshoeken geven vorm aan deze studie: een striphistorische en een maatschappelijk-politieke invalshoek. In deze bijdrage wordt dus in eerste instantie nagegaan of kranten strips publiceerden, hoe dat gebeurde, welke strips waren het, hoeveel...en in tweede instantie wordt bekeken wat de inhoud was van deze strips en of ze naast een evidente ontspanningsfunctie ook een opiniërende functie hadden, met andere woorden werden maatschappelijk-politieke boodschappen aan de lezers verkocht en hoe gebeurde dat? Als studieperiode werd gekozen voor de onmiddellijke naoorlog. Ook Gentse kranten komen aan bod.

2884. DESEIJN G., “*Pour être grand et heureux à Gand, il faut être triste, vilain ou bête...*”, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 70-81. Aspecten van het leven in de Gentse portus tussen het begin van de 19de eeuw en de Eerste Wereldoorlog, met klemtoon op de bewoners van dit stadsdeel. Geïllustreerd.

2885. DE WAELE M., *Vliegende sigaren, Zeppelins & Blimps...*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, Gent, 2004, Cahier 29, p. 1-25. Bijdrage naar aanleiding van een gelijknamige tentoonstelling die van 23 april 2004 tot 20 februari 2005 plaats vond in het Museum voor Industriële Archeologie en Textiel of M.I.A.T. België maakte al in de Eerste Wereldoorlog kennis met de Zeppelin. Zo werden de inwoners van Sint-Amandsberg in de nacht van 6 op 7 juni 1915 geconfronteerd met een neergehaald luchtschip. Deze en andere gebeurtenissen worden gesitueerd in een ruimere context. Geïllustreerd.

2886. DHORDAIN N. & D. TERRIER, *Vlaamse grenscriminaliteit in het Rijksse omstreeks 1860* in *De Leiegouw*, 46, (2004), nr. 2, p. 175-192. De auteur gaat na hoe de arbeiders zich op lange termijn tijdens het grootschalige industrialisatieproces of tussen 1820 en 1860 in de steden integreerden. Hij doet dit ook door afwijkend gedrag op te sporen. Voor de zware criminaliteit zijn de gerechtelijke archieven toereikend, maar voor de studie van de kleine delinquentie is men in hoge mate aangewezen op de gevangenisregisters die de lacunes van de rechtbanken van eerste aanleg grotendeels kunnen opvangen. De auteur stelt de hypothese dat de rumoerige Gentse emigranten wel eens bewust door het stadsbestuur konden uitgekozen zijn om rust te brengen in de eigen stad ten nadele van Roubaix.

2887. GEERS G., *Het executieoord van Oostakker*, in *Jaarboek. De Oost-Oudburg*, 2004, nr. XLI, p. 115-174. Bij de herdenking van 60 jaar bevrijding na vier jaar Duitse bezetting wil de auteur een nogal vergeten episode uit de

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

geschiedenis terug in herinnering brengen, met name de ontdekking in september 1944 van een massagraf in een voormalig munitiedepot.

2888. GIELEN P., *Sign 'o' the times. Over consumptie en erfgoed*, in DEFOORT H. & W. DE VUYST (red.), *Veldstraat/Gentstraat, (Gent Cultuurstad & Lannoo)*, Tielt-Gent, 2005, p. 134-151. Geïllustreerd met foto's van W. RAWOENS.

2889. HEYRMAN P., *Van winkels en winkeliers. De sociale identiteit van kleinhandelaars*, in DEFOORT H. & W. DE VUYST (red.), *Veldstraat/Gent, (Gent Cultuurstad & Lannoo)*, Tielt-Gent, 2005, p. 38-69. Het onderzoeksproject Veldstraat vormt de achtergrond voor een analyse over de sociale geschiedenis van het winkelbedrijf in de 19de en de 20ste eeuw. De auteur ontwikkelt zijn gegevens rondom drie thema's: de onderneming, de familie en de gemeenschappelijke ruimte. Geïllustreerd.

2890. MARCHAND F., *Gentse porseleinkaarten. Spiegel van onze samenleving in de jaren 1840-60*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning, (Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, p. 82-86. Geïllustreerd.

2891. MIECZKOWSKI Z., *The soldiers of General Maczek in World War II*, Warsaw-London, 2004, 278 blz. Bij de gelegenheid van de herdenking van de bevrijding van West-Europa traceert de auteur de geschiedenis van de Eerste Poolse gewapende Divisie. Ook aandacht voor haar rol in de bevrijding van Gent in september 1944. Eveneens een fotografisch overzicht, chronologisch opgebouwd, van de voornaamste momenten in het bestaan van de compagnie. Geïllustreerd.

2892. MUSSCHOOT D., *België bevrijd, verteld door wie er toen bij was*, Tielt, 2004, 157 blz. De auteur laat twintig getuigen aan het woord, die 60 jaar geleden op heel intense wijze de bevrijding van hun land meemaakten, hetzij omdat ze aan de kant stonden van de bevrijders, hetzij omdat ze collaboreerden: voor de enen betekenden die dagen de bevrijding, voor de anderen helemaal niet. Geïllustreerd.

2893. NOTTEBOOM H. & B. RZOSKA, "Door bede en werk, wordt Vlaanderen sterk". *Edmond Tieleman (1902-1951 en de Vlaamse Filologencongressen*, in *Wetenschappelijke tijdingen*, LXIV, (2005), nr. 1, p. 150-165. Het tijdschrift *Wetenschap in Vlaanderen* (1935), de voorloper van *Wetenschappelijke tijdingen*, was de nieuwe publicatie van de *Vereeniging voor Wetenschap* die sinds 1935 de organisatie van de Vlaamse Wetenschappelijke Congressen op zich nam en waarvan filoloog E. Tieleman jarenlang de organiserende en administratieve kracht was. Na een overzicht van zijn leven, hoofdzakelijk in Gent, volgt een bespreking van de congressen die hij organiseerde, waaronder ook een aantal in Gent.

2894. PETILLON C., *Roubaix, een "Belgische industriestad"*, in *De Leiegouw*, 46, (2004), nr. 2, p. 193-206. De auteur onderzoekt de rol van de Belgen in de uitzonderlijke demografische groei van Roubaix in de 19de eeuw, de ontwikkeling van de textielindustrie en de fortuinen die daar gemaakt werden. Vanaf de tweede helft van de 19de eeuw was er een voortschrijdende integratie en een aanzet van een assimilatieproces dat zijn voltooiing bereikte aan de vooravond van de Eerste Wereldoorlog. De migranten afkomstig uit Oost-Vlaanderen kwamen hoofdzakelijk uit Gent.

2895. POELMAN R., *Enkele plaatsnamen en persoonsnamen in het dagboek van Clara Cornelia van Eijck*, in *Jaarboek. De Oost-Oudburg*, 2004, nr. XLI, p. 95-114. Enkele aanvullingen bij de recente tekstuitgave van het dagboek van Clara Cornelia van Eijck, dat recentelijk gepubliceerd werd. Het grootste deel van het journaal werd geschreven in de periode 1790-1791 in de Gentse regio.

2896. SCHEPENS E., *Openbare verkoop van de inboedel van de Heusdense pastoor Bottelier in 1812*, in *Jaarboek. De Oost-Oudburg*, 2004, nr. XLI, p. 175-182. Martinus Livinus Bottelier werd, zoals vele geestelijken van door de Franse bezetter afgeschafte en gesloten kloosters, na het Concordaat ingeschakeld in de parochiale zielenzorg. Vanaf 12 juli 1808 nam hij het pastoorsambt waar te Heusden en dit tot aan zijn dood in 1812. De auteur geeft de inhoud weer van zijn inboedel en het verloop van de openbare verkoop na zijn overlijden.

2897. VAN BOXELAER E., *Banditisme in het Schelvedepartement in de Franse tijd (1795-1814)*, in *Van Mensen en Dingen, Tijdschrift voor Volkscultuur in Vlaanderen*, II, (2004), nr. 2, p. 93-104. Deze studie over de fenomenen dieverij en banditisme in het Schelvedepartement tijdens de Franse periode, is opgesplitst in twee delen: in een eerste deel schetst de auteur een algemeen kader en probeert aan te tonen dat de invloed van de politieke, economische en sociale veranderingen op banditisme vrij groot waren. Daarin onderzoekt ze ook hoe de gerechtelijke instanties reageerden op de toegenomen criminaliteit. In het tweede deel volgt een concrete studie van de groepsriminaliteit in het Schelvedepartement: uit welk milieu waren de benedeleden afkomstig, welk beroep oefenden ze uit, wat waren de voornaamste misdrijven?

2898. VAN DEN EECKHOUT P., *1000 zulke biljetten maken meer effect dan 10.000 anderen*, in DEFOORT H. & W. DE VUYST (red.), *Veldstraat/Gent, (Gent Cultuurstad & Lannoo)*, Tielt-Gent, 2005, p. 80-119. Over publiciteit in de Gentse Veldstraat vóór de Eerste Wereldoorlog. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

2899. VAN DER HERTEN B., *België onder Stoom. Transport en Communicatie tijdens de 19de eeuw*, Leuven, 2004. Grondige analyse van de institutionele context, waarin de ontwikkeling van communicatie en verkeer in België plaatsvond. Verder wijst de auteur op het feit dat de expansie binnen deze sector niet alleen een stimulerende invloed uitoefende op de Belgische industriële revolutie, maar ook belangrijke emancipatorische en culturele neveneffecten genereerde zowel bij de stedelijke bevolking als op het platteland. De auteur benadert het onderwerp – voor het eerst – op een kwantitatieve wijze. Herhaaldelijk verwijzingen naar Gent. Uitgebreid kritisch apparaat.

2900. VANDEVOORDE H. & C. VERBRUGGEN, *Le palais du livre. Het Gentse boekwezen in en rond de Veldstraat*, in DEFOORT H. & W. DE VUYST (red.), *Veldstraat/Gent (Gent Cultuurstad & Lannoo)*, Tielt-Gent, 2005, p. 70-79. Geïllustreerd.

2901. VAN NIEUWENHUYSE L., *Stoffige archieven dienen actueel nut! Industriële vervuiling uit het Stadsarchief*, in: *@rchieflink*, 4, (2004), nr. 4, p. 6-7. De auteur geeft een beknopt overzicht van de bronnen uit het Gentse Stadsarchief die het mogelijk maken plaatsen met industriële bodemvervuiling op te sporen.

2902. VANOPBROECKE R., *België. De geboorte van een staat. De opstand van 1830*, (*Globe*), 2005, 349 blz.

2903. VERMOTE M. & G. CALLESEN, *Brieven aan Engels. De briefwisseling tussen Edward Anseele en Friedrich Engels, 1890-1891*, in *Brood en Rozen*, (2004), nr. 4, p. 7-33. Vijf brieven die op termijn worden opgenomen in de wetenschappelijke historisch-kritische bronnenuitgave *Marx-Engels Gesamtausgabe*, worden gepresenteerd en in een context geplaatst. De brieven van de Gentse socialistische *coming man* Edward Anseele, gericht aan de *éminence grise* van het marxisme, refereren aan de Belgische context, maar werpen ook een licht op de situatie van de internationale socialistische arbeidersbeweging uit die periode. Het belang van deze correspondentie ligt vooral in het feit dat, gezien het gebrek aan communicatie die er toen was, in één brief soms een hele vraagstelling of ideologische kwestie was samengebond. De brieven worden opgenomen in het artikel.

2904. WILS L., *De Groot-Nederlandse beweging*, in *Wetenschappelijke tijdingen*, LXIV, (2005), nr. 1, p. 23-34. Bijdrage over het ontstaan en het verdwijnen van de Groot-Nederlandse beweging die een politieke vereniging van het Nederlandstalige deel van België met Nederland op het oog had. Met onder andere passages over de vernederlandsing van de Gentse universiteit.

Industriële archeologie

2905. BAUDU R., *De N.V. Bleu d'Outremer een begrip in het Gentse*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2005), nr. 1, p. 1-33. Historiek en werking van de Gentse Blauwselfabriek aan de Nijverheidskaai in Sint-Amandsberg, aan de hand van herinneringen, getuigenissen en documenten verzameld door een voormalig technisch medewerker. Geïllustreerd.

2906. COUSSENS F., *Van accumulatorentram naar elektrische trolleytram*, in *Tijdschrift voor Industriële Cultuur*, (2004), Cahier 31, p. 1-57. Overzicht, of zoals de auteur het zelf voorstelt, kroniek van honderd jaar elektrische tram in Gent over de periode 1904-2004. De talrijke afbeeldingen zijn tevens bijzonder interessante bronnen voor de evolutie van het Gentse stadsbeeld. Geïllustreerd.

2907. DE HERDT R., *De Gentse sierteelt*, in *Open Monumentendag, van nature een monument*, Gent, 2004, p. 45-51.

2908. DE VUYST H., J. DE SCHEPPER & K. STEVENS, *Herbestemmen van industrieel erfgoed*, in *Monumenten, Landschappen en Archeologie*, 24, (2005), nr. 1, p. 6-21. Selectie van erfgoedprojecten waarbij monumenten die beschermd zijn omwille van hun industrieelarcheologische waarde een herbestemming kregen. De auteurs streefden hierbij naar een representatieve mix naar schaal, typologie, eigendomsstructuur en omvang van de restauratie. Korte weergaven van de bouwgeschiedenis en één specifiek aspect van de herbestemming. Voor Gent wordt het project aan de Voorhaven belicht, loods 20 die herbestemd wordt tot een *outlet factory* en wordt er verwezen naar het station van Sint-Denijs-Westrem. Geïllustreerd.

2909. GILLIS P., *De maalterij A. Capiteyn beschermd als monument*, in *Heemkundig Nieuws*, 33, 2005, nr. 3, p. 6-9. Op 15 november 2003 werd de voormalige maalterij van peper, specerijen en kruiden en de bijbehorende woning met tuin, beschermd als monument omwille van haar historische en industrieelarcheologische waarde. De site vormt een getuigenis van 19de-eeuwse bedrijvigheid, maar is ook historisch interessant wegens de molenactiviteiten die tot het begin van de 16de eeuw opklimmen.

2910. TICCIH. *Textiel status quaestiones*, in *Tijdschrift voor industriële cultuur*, 88, (2004), nr. 4, p. 1-32. Themanummer gebaseerd op het charter van de Internationale Commissie voor de Conservatie van het industrieel Erfgoed (juli 2003) waarin het belang onderstreept wordt van het bewaren van het industrieel erfgoed. Een onderdeel is het opmaken van een lijst van bekende textielsites van Internationaal belang. Voor Gent worden de volgende monumenten voorgesteld: het klooster van Drongen vermeld als eerste fabrieksgebouw in Vlaanderen, de Gentse fabriek van Lieven Bauwens. De vlasspinne-

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

rijen van La Linière Gantoise, La Lys, La Liève en S.A. Feyerick behoorden ooit tot de grootste van Europa, maar van de zestien spinnerijen bleven enkel de directeurswoning van La Linière Gantoise, De Gandt-Vanderschueren, Morel-Verbeke en de jutespinnerij van de Filature du Rabot bewaard. Voor stedelijk katoen werden de loodsen opgenomen in staalskelet aan de Gentse Voorhaven. Geïllustreerd.

Kerkgeschiedenis, kloosters

2911. BOONE D., *Restauratiewerken in de oude abdij*, in *Dronghine*, (2005), nr. 24, p. 7-13. Overzicht van de verschillende restauratiewerken in de voormalige abdij van Dronghen, een onderdeel van een meerjarenplan dat de voormalige norbertijnenabdij als historisch monument wil valoriseren en als bezinnings- en ontmoetingscentrum bij de tijd moet brengen. Meteen een bondig overzicht van de recente geschiedenis van de abdij.

2912. DECLERCQ G., *Blandinium rond het jaar 1000. Twee eeuwen monastieke bloei en uitstraling in de Gentse Sint-Pietersabdij*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, Gent, 2004, nr. LVIII, p. 59-82. De 10de en de 11de eeuw waren de belangrijkste bloeiperiode voor het Blandiniumklooster of de Gentse Sint-Pietersabdij. De auteur brengt een overzicht van alle bronnen die toelaten tot dit besluit te komen en evalueert de betekenis van Sint-Pieters in een ruimere monastieke context.

2913. DEVLIEGHER L., *Kunst in de Sint-Pietersabdij te Gent*, in *Handelingen Genootschap voor Geschiedenis*, Brugge, 141, (2004), nr. 3-4, p. 401-403. Kritische nabeschuwingen bij het in 2003 gepubliceerde werk van Dr. E. Dhanens over de Sint-Pietersabdij.

2914. LALEMAN M.C., *De ontwikkeling van Blandinium*, in *Handelingen der Maatschappij voor geschiedenis en Oudheidkunde*, Gent, 2004, nr. LVIII, p. 3-22. Beknopt overzicht van het onderzoek naar de materiële bronnen op de plaats van de voormalige Sint-Pietersabdij en wat ze bijbrachten voor de ontwikkelingsgeschiedenis van deze site. Geïllustreerd.

2915. NISSEN P., (red.), *Geloven in de Lage Landen. Scharniermomenten in de geschiedenis van het christendom*, (Davidfonds), Leuven, 2004, 203 blz. Een trits auteurs belichten er de scharniermomenten in de kerk- en geloofsgeschiedenis van onze gewesten zoals de opkomst van de bedelorde, de moderne devotie, het protestantisme, het jansenisme, de impact van het tweede Vaticaans Concilie. Met verwijzingen naar Gent.

2916. VAN DEN BREMT, A. & G. VERMEIREN, *Archeologisch vooronderzoek op het Sint-Pietersplein en aan de Tweekerkenstraat*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, Gent, 2004, nr. LVIII,

p. 23-58. Overzicht van de eerste resultaten die opgravingen in 2002-2003 aanreikten voor de kennis van de voormalige Sint-Pietersabdij, meer bepaald voor premonastieke tijden, voor de 10de-eeuwse monnikenkerk, het ten westen daarbij aansluitende atrium, een lekenkerkhof met het graf van Vulferus (+1013), de parochiale kerk van Onze-Lieve-Vrouw en het bijbehorende kerkhof, het abtsverblijf, het ontstaan van het Sint-Pietersplein. Geïllustreerd.

2917. VERBOVEN, K., *Blandinium: geschiedenis van de Sint-Pieterssite en -abdij. Woord vooraf*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, Gent, 2004, nr. LVIII, p. 1-2. Inleiding bij het colloquium dat het NKV-Oost-Vlaanderen op zaterdag 24 april 2004 organiseerde en dat de Sint-Pieterssite tot onderwerp had.

2918. VERMEIREN, G., *Gent. Het atrium van de Sint-Pietersabdij*, (*Erfgoedmemo*, nr. 7), Gent, 2004, 4 blz. Geïllustreerd.

Gebouwen, monumenten, stadsbeeld

2919. BAILLIEUL B.(red.), *Van nature een monument. Open Monumentendag. 12 september 2004*, Gent, 2004, 62 blz. Geïllustreerd.

2920. BAILLIEUL B. & W. OERS, *Een passie voor het exotische*, in *Open Monumentendag, van nature een monument*, Gent, 2004, p. 27-35. Over de interesse in Vlaanderen voor het kweken van bloemen en planten en de daarmee samenlopende opkomst en evolutie van orangerieën. Geïllustreerd.

2921. BASIJN J.M., *De architecten Brunfaut, een sociaal bewogen oeuvre*, in *Monumenten & Landschappen*, 23, (2004), nr. 1, p. 35-55. De bijdrage handelt over het architectenoeuvre van Fernand Brunfaut (1886-1972), van zijn broer Gaston Brunfaut (1894-1974) en van zijn zoon Maxime Brunfaut (1909-2003). De bijdrage behandelt eerst het theoretische werk van Gaston Brunfaut waarbij zijn visie op stedenbouw en architectuur wordt verduidelijkt. Vervolgens wordt de figuur van Fernand Brunfaut toegelicht met de situering van het wettelijke kader voor de huisvestingspolitiek (1949) wat hij als socialistisch volksvertegenwoordiger op de been bracht. Hoe de visie en de theorie door de architecten Brunfaut in de praktijk werd omgezet, wordt geïllustreerd aan de hand van talrijke voorbeelden. Met verwijzing naar Gent. Geïllustreerd.

2922. BRAEKEN J., *Beschermingen*, in *Monumenten & Landschappen*, 24, (2005), nr. 3, binnenkrant p. 7-13. Met toelichting over de woning De Landtsheere aan de Gaverlandstraat in Drogen, die door de architecten Jacques Dupuis en Albert Bontridder werd gerealiseerd. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

2923. BRU M.A. & G. VERMEIREN, *Gent. De Sint-Veerlekerk, (Erfgoedmemo, nr. 8)*, Gent, 2004, 4 blz. Geïllustreerd.

2924. BUYLE M. & S. DEHAECK (red.), *Architectuur van Belgische hospitalen*, Brussel, 2004, 256 blz. (*Cahier Monumenten en Landschappen*). Beknopte voorstelling van het rijke erfgoed dat België bezit aan monumentale en historische hospitalen vanaf de 12de eeuw tot en met het Interbellum. Gids van de Belgische hospitalen, hospitaalmusea en medische verzamelingen, met voor Gent de hospitalen van de Bijloke, het psychiatrische centrum en museum dokter Joseph Guislain en het Academisch Ziekenhuis. De gids wordt voorafgegaan door een aantal inleidende hoofdstukken over de evolutie van het hospitaalwezen en over enkele specifieke vormen van ziekenverzorging, de middeleeuwse kloosterinfirmierie, het gasthuiswezen, de sanatoria, de militaire ziekenhuizen en de psychiatrische instituten. Geïllustreerd.

2925. CASSIMAN P., *Het Lammeken*, in *Dronghine*, (2005), nr. 24, p. 93-96. Geschiedenis van het pand in de Baarledorpstraat dat vandaag eigendom is van de Kerkfabriek Sint-Martinus te Drongen. Geïllustreerd.

2926. CHARLES L., *De Zwarte Doos*, in *@rchieflink*, 5, Gent, 2005, nr. 1, p. 4-5. De auteur geeft een beknopt overzicht van het ontstaan van het stedelijke historisch kenniscentrum De Zwarte Doos en de renovatie van enkele bedrijfsgebouwen van Arbed Noord tot De Zwarte Doos. Met bijkomende duidingen over de benamingen De Zwarte Doos en Dulle-Grietlaan op p. 6. Geïllustreerd.

2927. COLLIN L., *Het bisschoppelijk huis*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning, (Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, p. 39-40.

2928. COLLIN L., *Het bisschoppelijk Seminarie*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning, (Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, p. 41-42.

2929. COOLS H. & R. VAN MEIRVENNE, *Het Fort Liefkenshoek te Beveren, (Kleine Cultuurgidsen Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, 80 blz. Monografie van dit fort, gesitueerd in historisch perspectief vanaf de Tachtigjarige Oorlog. De gedetailleerde beschrijving van alle fortonderdelen maakt dit werk tot een referentie voor tal van andere moderne versterkingen in onze gewesten. Geïllustreerd.

2930. DEBONNE V., *Middeleeuwse huiskelders in de Kortrijkse stadskern, ca. 1205-1350, (Archeologische en historische monografieën van Zuid-West-Vlaanderen, nr. 58)*, Kortrijk, 2005, 118 blz. Met talrijke verwijzingen naar de laatmiddeleeuwse Gentse stadshuizen of Stenen.

2931. DE CLERCQ M., *De zebra: wonen, cultuur en ontmoeten*, in *G.O.V.–Heraut*, 40, (2005), nr. 2, p. 12–14. De restauratie van het complex met sociale woningen, ook bekend als *De Cirk*, is de aanleiding om een bijdrage te leveren over de architect ervan, beluiken en sociale woningen, het oorspronkelijke project en de recente restauratie.

2932. DEFOORT H. & W. DE VUYST (ed.), *Veldstraat Gent*, Tielt, 2005, 160 blz. Publicatie die deel uitmaakt van het project *Gent/Veldstraat* geconcipeerd door de vzw *Gent Cultuurstad*. De organisatoren proberen aan te tonen dat de banaliteit van de overal eender ogende winkels slechts een eerste laag is. Belangrijk is de historische dimensie die via het exciperen allerhande verzamelingen en het doornemen van de *Wegwijzer van Gent* naar boven komt. Bijdragen over ‘het geheugen’ van de Veldstraat, over reclame en winkeliers, over filmzalen, over boekhandels en over de architectuur van de winkelpuien. Geïllustreerd.

2933. DE HENAU J., *Het Cavaillé-Collorgel in de Sint-Niklaaskerk te Gent (1856). De geschiedenis van de bouw en de inspelings van een romantisch orgel*, in *Handelingen der Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde*, Gent, 2004, nr. LVIII, p. 215–250. Het orgel dat de Parijse orgelbouwer Aristide Cavaillé-Coll (1811–1899) voor de Gentse Sint-Niklaaskerk realiseerde, is een uniek instrument dat tot op heden bewaard bleef, maar dringend dient te worden gerestaureerd. De bouw van het orgel wordt geschetst in de cultuurhistorische context van midden 19de eeuw. De auteur geeft ook aan wat de specifieke betekenis is van dit instrument in de geschiedenis van de kerkorgels. Geïllustreerd.

2934. DE JODE M., *De nieuwe komt er aan!* in *Clocke Roeland*, 9, (2005), nr. 1, p. 1. Over de nieuwe Gentse luidklok.

2935. DE JODE M., *Een betekenisvolle nieuwe naam voor de Nieuwe Luidklok*, in *Clocke Roeland. Nieuws van de Gentse Beiaardkring*, 9, (2005), nr. 1, p. 2–3. Met betrekking tot de nieuwe klok die in het Gentse Belfort wordt opgehangen.

2936. DE KEGEL A., (dir.), *Hout. Grondstof. Stof tot nadenken. Open Monumentendag Vlaanderen 2005, (Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, 81 blz. Voorbereidende brochure voor de Open Monumentendag Vlaanderen 2005 waaraan verscheidene auteurs meewerkten en waarin het thema hout vanuit verschillende gezichtspunten aan bod komt: constructiehout, kunstwerken, vakmanschap, landschappelijk hout, ondergronds hout en aangetast hout. Met verschillende verwijzingen naar Gent en de Gentse regio. De behandeling van de dakconstructies in onze gewesten berust evenwel op verouderde inzichten. Aan de hand van tekeningen wordt gepoogd de vakterminologie te verduidelijken. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

2937. DE KEUKELEIRE E., *Het Museum voor Schone Kunsten. Deel 1. 1896-1902. Voor u verzameld uit 31.600 edities van de Gazette van Gent, in Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 1, p. 12-27; deel 2: 1903-1918, in nr. 2, p. 102-115 en deel 3: 1919-1940, in nr. 3, p. 165-169.

2938. DE KEUKELEIRE E., *Het Museum van Schone Kunsten. Deel 1. 1896-1902*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 1, p. 12-27. Op datum geklasseerd overzicht van items uit de Gazette van Gent met betrekking tot het Museum voor Schone Kunsten. Dit overzicht omvat de periode van 1896 tot 1902.

2939. DE KEUKELEIRE E., *Het Museum van Schone Kunsten. Deel 3 1919-1940*, in *Ghendtsche Tydinghen*, Gent, 34, (2005), nr. 3, p. 165-169. Bundeling in chronologische orde van gegevens uit de *Gazette van Gent*.

2940. DE KEUKELEIRE E., *Voor u verzameld uit 31600 edities van de "Gazette van Gent". Het monument aan Koning Albert I*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 4, p. 225-241. Over de verwickelingen tussen 1934 en 1937 rond de oprichting van een gedenkteken ter ere van koning Albert I die om het leven kwam te Marche-les-Dames op 17 februari 1934. Het monument werd opgericht in het Koning Albertpark of Zuidpark.

2941. DEMEY A., *De Belgische Bank van de Arbeid*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning, (Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, p. 52-53.

2942. DEMEY A., *De Handelsbank*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning, (Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, p. 51.

2943. DEMEY A., *Een monument voor de gebroeders Van Eyck*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning, (Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, p. 56-57.

2944. DEMEY A., *Een monument voor François Laurent*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning, (Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, p. 54-55.

2945. DEMEY A., *Een standbeeld voor Lieven Bauwens*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning, (Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, p. 58.

2946. DEMEY A., *Van Proosdij tot Provinciehuis*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning, (Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, p. 43-46.

2947. DENECKERE G., *Graven in het geheugen van de Veldstraat*, in DE-FOORT H. & W. DE VUYST (red.), *Veldstraat/Gent, (Gent Cultuurstad & Lannoo)*, Tielt-Gent, 2005, p. 10-29. Deze bijdrage handelt over de Veldstraat als sociale stedelijke ruimte in de 19de en de 20ste eeuw. Geïllustreerd.

2948. DESEIJN G., *Gent. Louis Roelandt en zijn Petit Trianon, (Erfgoedmemo, nr. 11)*, Gent, 2004, 4 blz. Geïllustreerd.

2949. DESEIJN G., *De stadswatermolens aan de Braemgaten, in De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning, (Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, p. 34-35.

2950. DESMET G. & R DE VRIENDT-MORES, *Jan Baptist Blommaert en zijn mystiek testament (vervolg)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 4, p. 244-254. Over de nalatenschap van Jan Baptist Blommaert zoals die omstreeks 1850 werd geregistreerd met onder meer bezittingen aan de Lange Violettenstraat en in Gentbrugge. Geïllustreerd.

2951. DE VOS J., *Drie merkwaardige Gentse gebouwen (1903-1930)*, in *Interbellum*, 24, (2004), nr. 5, p. 11-15. Bespiegelingen over het huis van Louis Cloquet aan de Koning Leopold II-laan, over het elektrische onderstation aan de Meulesteedsesteenweg, door Jan Albert De Bondt en over het Sint-Amandusinstituut aan de Oude Houtlei. Geïllustreerd.

2952. DE VOS J., *Arnold Vander Haeghen (1869-1942). Foto's uit de collectie van het Huis van Alijn*, Gent, 2005, 143 blz. Uit de collectie glasplaten, bewaard in het Huis van Alijn, selecteerde de auteur foto's en schikte ze in een albumuitgave rond negen themata: het bloemenmeisje, de glijbaan en theaterstuk, Napoleon op het middaguur, de toren van de jezuïetenkerk (i.e. de kerk van Onze-Lieve-Vrouw Sint-Pieters), de man aan de kant, de zaken van mannen, het ultieme verlies, het meisje uit de zee, het geweer van de onderdaan. Deze themata worden onder meer geïllustreerd met Gentse beelden, uitmunten iconografische documenten voor de kennis van het stadsbeeld in Gent voor de periode 1889-1913. Geïllustreerd.

2953. DEVRIENDT B., *De onthulling van het gedenkteken van Hubert en Jan van Eyck te Gent in 1913*, in *G.O.V.-Heraut*, 40, (2005), nr. 1, p. 9-10. Relas van de plechtige inhuldiging in aanwezigheid van koning Albert I.

2954. DEVRIESE L., *Onbekend Onderbergen tussen Posteerne- en Zandpoortstraat*, in *G.O.V.-Heraut*, 40, (2005), nr. 3, p. 4-10. Vierde en laatste aflevering van een bouwhistorisch onderzoek van een bouwblok in een minder bekend gedeelte van de Sint-Michielswijk. In deze bijdrage ligt de klemtoon vooral op het huis dat Jean Jacques Philippe Vilain XIII in de 18de eeuw in eigendom had. Hij is vooral bekend als de oprichter van het Rasphuis (Correctiehuis) aan de Coupure. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

2955. DEVRIESE L., *De mythische keizerlijke Ottogracht en de zeer reële burggrafelijke Schipgracht*, in: *Ghendtsche Tydinghen*, 33, (2004), nr. 6, p. 355-366. Eigenzinnige visie over het Burggravengerechte en de relatie tot Gravensteen, Oudburg en Schipgracht en op het onderscheid inzake ontstaan, aanleg en beheer tussen de Schipgracht en de Ottogracht.

2956. DEVRIESE L., *Onbekend Onderbergen tussen Posteerne- en Zandpoortstraat. 1. De Site en het OCMW hoofdgebouw Hertschap-de Potter*, in: *G.O.V.-Heraut*, 39, (2004), nr. 4, p. 3-11. Huisgeschiedenis van het vermelde gebouwencomplex. Geïllustreerd.

2957. D'HOLLANDER J., *Belfort en beiaard in de literatuur*, in *Clocke Roeland. Nieuws van de Gentse beiaardkring*, 8, (2004), nr. 1, p. 11-15. Voorafgegaan door een opgave van de soorten klokken en schetsen van het Belfort door de eeuwen heen. Geïllustreerd.

2958. FLORE F., *Lessen in Modern Wonen, (Editions and Productions)*, Gent, 2004. In aansluiting bij studiewerk aan de Vakgroep Architectuur en Stedenbouw van de Universiteit Gent publiceert de auteur een overzicht van bronnen met betrekking tot woontentoonstellingen in België tussen 1945 en 1958. Tegenover een achtergrond van een streven naar meer comfort en hygiëne, evenals technische verbeteringen zoals bijvoorbeeld in keuken en badkamer, gaat de auteur ook na hoe diverse instellingen en verenigingen het wonen propageerden. Geïllustreerd.

2959. GILS R., *De versterkingen van de Wellingtonbarrière in Oost-Vlaanderen, (Kleine Cultuurgidsen Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, 86 blz. Allereerst wordt de Wellingtonbarrière (1815-1830) uitvoerig toegelicht ten opzichte van de historische context en voorafgaande versterkingslijnes sinds het begin van de 18de eeuw. In een tweede gedeelte gaat de auteur in op basisprincipes van vestingbouw en de strategische mogelijkheden van versterkingsonderdelen in relatie tot de ontwikkeling van de artillerie. Vervolgens worden drie Oost-Vlaamse vestingen in detail toegelicht: Dendermonde, Oudenaarde en de Gentse Citadel. Een verouderde historische situering van de andere en oudere versterkingen in Gent gaat vooraf aan een zeer gedetailleerde analyse en beschrijving van de Citadel (thans Citadelpark) in alle onderdelen. Geïllustreerd.

2960. HUYS J., *Waarom onze kathedraaltoren geen spits heeft*, in: *Clocke Roeland. Nieuws van de Gentse Beiaardkring*, Gent, 2004, jg. 8 nr. 3, p. 3-5. Geïllustreerd.

2961. *Inventaire archeologique – fiche n° 126*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 4, p. 223-224. Heruitgave van een fiche, opgesteld door Armand Heins in de rubriek “Burgerlijke gebouwen – Onderwijsstraat – XVIe eeuw” over een Klein Landhuis gezegd “Groenen Walle”.

2962. JANSSEN L. (red.), *Gent verlicht. Het lichtplan: bouwsteen voor een feeëriek stad*, Gent, 2004. 96 blz. Na een beknopt overzicht van de geschiedenis van de Gentse openbare verlichting, worden de krachtlijnen weergegeven van het Gentse Lichtplan, het resultaat van een samenwerking tussen het stadsbestuur, deskundigen, handelsdekenijen en bewoners. De stad Gent met haar rijk historisch erfgoed, haar rivieren en schitterende stadslandschappen biedt het uitgelezen kader om de verlichting van haar publieke ruimte te plannen vanuit een goed onderbouwde visie. Geïllustreerd.

2963. KLUYSKENS P., *De Commissie van Monumenten en Stadsgezichten*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 33, (2004), nr. 6, p. 343-353; 34, (2005), nr. 1, p. 2-11, en in nr. 2, p. 66-76. Gesticht in 1823 onder Willem I heeft deze commissie een bepalende rol gespeeld bij de vorming en de instandhouding van het Gentse historische stadsbeeld. De drie bijdragen werden dertig jaar geleden geschreven door P. KLUYSKENS, die secretaris en later ook voorzitter was van de Commissie, en zodoende een goed beeld kon schetsen van de zaken die aan de commissie voorgelegd werden en wat er met haar advies gebeurde. Eveneens van belang is, wat er tegen de wetgeving in, niet werd voorgelegd.

2964. LALEMAN M.C., *Gentse klokken buiten het Gentse Belfort*, in *Clocke Roeland*, 8, (2004), nr. 4, p. 4-5. Over de 19de-eeuwse klok in de dakruiter van de Bijlokekapel.

2965. LALEMAN M.C., *Het centrum van een grote stad*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 22-27.

2966. LALEMAN M.C., *De eerste middeleeuwse stad*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 8-11.

2967. LALEMAN M.C., *Onderzoek in het Gentse Prinsenhof*, in *AVRA-Bulletin*, Antwerpen, (2004), nr. , p. 21-34. Over onderzoek naar de gebouwen die deel uitmaakten van het Hof ten Walle of Prinsenhof. Geïllustreerd.

2968. LALEMAN M.C., *De site van de Zwarte Doos*, in *@rchieflink*, 5, Gent, 2005, nr. 1, p. 1-3. Beknopte schets met enkele aspecten van het verleden over de plek waar later de Puntfabriek en thans het nieuwe stedelijk historisch kenniscentrum De Zwarte Doos aan de Dulle-Grietlaan in Gentbrugge gevestigd is. Geïllustreerd.

2969. LALEMAN M.C., *Een stad van Stenen*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 12-14.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

2970. LAPORTE D., *De Nationale Bank van België te Gent*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 47-50.

2971. LAPORTE D., *Het Zollikofer-De Vigneplan (1882-1905) en de verdere ontwikkeling van de oude portus*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 28-31.

2972. LIEVOIS D., *Gent. De Berg van Barmhartigheid*, (Erfgoedmemo, nr. 12), Gent, 2004, 4 blz. Geïllustreerd.

2973. MACHIELS M., *Gentse klokken buiten het Gentse Belfort*, in *Clocke Roeland. Nieuws van de Gentse Beiaardkring*, 9, (2005), nr. 1, p. 4. Over klokken in de Sint-Niklaaskerk.

2974. MEGANCK L., *Als een modieuze dame. De winkelpui in de Gentse Veldstraat*, in DEFOORT H. & W. DE VUYST (red.), *Veldstraat/Gent*, (Gent Cultuurstad & Lannoo), Tielt-Gent, 2005, p. 120-133. Bouwoverzicht van winkelgevels in de Veldstraat vanaf het midden van de 19de eeuw. Geïllustreerd.

2975. MOREAU R., *Archiefbeelden. Gent. VI. Beluiken en cités verder verkend*, Gloucester, 2005, 128 blz. Deze uitgave sluit aan bij de publicatie *Archiefbeelden. Gent. V Beluiken, poortjes en cite's*. Terwijl in Gent het hoogtepunt van deze vorm van wonen gesitueerd wordt omstreeks 1880 met 697 beluiken, daalde nadien dit aantal door privaat initiatief of door tussenkomst van de overheid. De auteur toont foto's van nog bestaande beluiken maar ook van diegene die uit het stadsbeeld verdwenen. Indeling per parochie. Ook de fusiegemeenten komen aan bod. Geïllustreerd

2976. *Het nieuwe Museum voor Schone Kunsten*, in: *Museumkrant*, (2005), nr. 1, s.p. Beknopt overzicht van de lopende renovatiewerken en de voorziene werkzaamheden voorafgaand aan de heropening in 2006. Geïllustreerd.

2977. *Oudheidkundige Kroniek*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 1, p. 62-64. Heruitgave van een bijdrage die A. VAN WERVEKE in 1922 in *De Gazet van Gent* schreef over de inmiddels verdwenen Vijfwindgatenbrug (Lange Violettenstraat).

2978. POULAIN N., *Natuur op Gentse gevels*, in *Open Monumentendag, van nature een monument*, Gent, 2004, p. 53-57.

2979. RAMBAUT A., *Gent. Historisch lood in glasramen*, (Erfgoedmemo, nr. 9), Gent, 2004, 4 blz. Geïllustreerd.

2980. STEURBAUT P., *Gent. Het Kasteel van Zwijnaarde*, (Erfgoedmemo, nr. 10), Gent, 2004, 4 blz. Geïllustreerd.

2981. VAN DEN BERGHE L., *De wijk "Arsenaal" in Gentbrugge*, in *Land van Rode*, 32, (2004), nr. 128, p. 3-6.

2982. VAN DEN BOSSCHE H.J., *Tuinen van Eden, 10 historische parken en tuinen*, (De Standaard & Ludion), Gent, 2004, 80 blz. Uitgave in het kader van Open Monumentendag 2004. De publicatie begint met een inleiding onder de titel van *Locus Amoenus. De tuin als plek van onthaasting*, een met literaire bronnen ondersteund beknopt historisch overzicht over tuinen, parken en groen met onder meer met verwijzing naar de Gentse Sint-Baafsabdij en naar het bisschoppelijke buitenverblijf Rooselaer in Lochristi. De inleidende beschouwingen worden gevolgd door tien voorbeelden verspreid over Vlaanderen. Geïllustreerd.

2983. VAN DE WALLE A.L.J., *De Gentse Portus aan de Reep*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 15-21.

2984. VAN DE WALLE R. (†), *De bewegende stad*, in *Gent van toen & nu*, Zwolle, 2004, nr. 14, p. 422-451. Toelichting van verschillende aspecten van verkeer en de impact die ze hadden op de stadsontwikkeling van Gent. Geïllustreerd.

2985. VAN DOORNE G., *Architectuur van de 19de en 20ste eeuw*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 36-38. Geïllustreerd.

2986. VAN DOORNE G., *De natuur in huis. Landschapskamers in de Gentse herenhuizen*, in *Open Monumentendag, van nature een monument*, Gent, 2004, p. 15-25. Verscheidene 18de-eeuwse vermogende Gentenaars lieten verwarmde kamers opsmukken met buitentaferelen, artificiële tuinen en landschappen. Deze gewoonte wordt door de auteur in een bredere context geplaatst: het werk van de Gentse kunstenaars wordt vergeleken met dat van kunstenaars uit andere periodes en andere regio's.

2987. VAN LOO L., *Gent aan de waterkant*, in *Open Monumentendag, van nature een monument*, Gent, 2004, p. 6-13. Wandeling langs de talrijke waterwegen die de stad doorkruisen, waarbij ingezoomd wordt op natuur en omgeving en niet alleen op het culturele erfgoed.

2988. VAN MEERSCHE L., *Gentse klokken buiten het Gentse Belfort*, in *Clocke Roeland*, 8, (2004), nr. 3, p. 2. Over de klokken van de Sint-Martinuskerk in Ekkergem.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

2989. VAN RIJCKEGHEM J.C., *Over stille films en vergeten paleizen*, in DEFOORT H. & W. DE VUYST (red.), *Veldstraat/Gent, (Gent Cultuurstad & Lannoo)*, Tielt-Gent, 2005, p. 30-37. Over de inmiddels verdwenen theater- en bioskoopzalen in de Veldstraat. Geïllustreerd.

2990. VAN TYGHEM F., *De geschiedenis van een huis en zijn inboedel. De verdwenen woning van architect Jean-Baptiste Pisson (1763-1818) in de Drabstraat te Gent*, in *Gentse Bijdragen tot de Interieurgeschiedenis*, (2004), nr. 33, p. 85-120. De auteur past de methode van het huizenonderzoek toe, gebaseerd op archivalische, iconografische en archeologische bronnen, om het verdwenen huis te onderzoeken van de architect Jean-Baptiste Pisson (1763-1818) in de Drabstraat te Gent. Zowel de iconografie als de archeologie hebben weinig te bieden terwijl het archivalische materiaal vrij omvangrijk is: bouwaanvragen, registers van huisgelden, kadastrale gegevens maar vooral notarisarchieven. Via het testament van Pisson en een inventaris van het huis kon een beeld van het huis geschetst worden evenals van het interieur, van het leven van de architect maar ook algemeen over de levensstijl van de burgerij aan het begin van de 19de eeuw.

2991. VAN TYGHEM F., *Verdwenen monumenten. Huizenonderzoek te Gent, een verdwenen woonsite in de Drabstraat*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 2, p. 86-102. De woonhuizen 11 tot en met 25 in de Drabstraat werden afgebroken om plaats te maken voor een nieuw hotel; ze dateerden uit de 17de, 19de en 20ste eeuw. Daardoor ging een interessant stukje bouw- en woongeschiedenis definitief verloren. De auteur poogt aan de hand van het huizenonderzoek en vertrekkend van een tekening van Pieter Frans de Noter (1779-1842) het verleden van de huizen terug zichtbaar te maken.

2992. WISSE G., *De Wind- en Watermolens van de Gentse kunstenaar Pieter Frans de Noter (1779-1842)*, in *Molenecho's*, 32, (2004), nr. 4, p. 360-376. De studie van de iconografische bronnen is interessant voor de kennis van het bestaande en het verdwenen molenpatrimonium. Na een introductie over de plaats van de molen in de westerse kunstgeschiedenis is het vooral de bedoeling van de auteur om de aandacht te vestigen op de werken van Pieter Frans de Noter waarop wind- en watermolens staan afgebeeld, de levenswandel van de schilder en het artistieke klimaat van de vroege 19de eeuw te Gent. Geïllustreerd.

Kunst, cultuur

2993. AUGIER J., *Colette et la Belgique*, Brussel, 2004, 270 blz. De auteur beklemtoont hoe gevierd de schrijfster Colette was in België, vermoedelijk omdat ze er ook allerhande connecties had: haar moeder woonde lange tijd in Brussel, haar ene oom was er eveneens actief als kroniekschrijver en uitgever

terwijl een andere oom directeur was van het casino in Oostende. Enkele passages worden gewijd aan het verblijf van Colette in Gent. Geïllustreerd.

2994. CAPITEYN A., *Een Marfurt herontdekt. Chemin de fer belges, een affiche van Leo Marfurt uit 1928*, in: *@rchieflink*, 4, (2004), nr. 4, p. 1-2. In het Stadsarchief ontdekte men na publiciteit voor de Belgische spoorwegen van de hand van Leo Marfurt (1894-1977). In een heel kenmerkende Interbellumvormgeving gaf hij gestalte aan die opdracht. Geïllustreerd.

2995. CAPITEYN A. & A. DE PORRE, *Een aquarel van de Wereldtentoonstelling 1913 door Henry Keller?*, in *@rchieflink*, 5, (2005), nr. 2, p. 1-3. Bij de voorbereiding voor de verhuis van het Stadsarchief naar zijn nieuwe locatie in De Zwarte Doos aan de Dulle-Grietlaan in Gentbrugge ontdekten de medewerkers in hun collectie een grote aquarel die de Amerikaan Henry Keller (1870-1949) mogelijk maakte ten tijde van de Wereldtentoonstelling van 1913. Geïllustreerd.

2996. DERUELLE M., *Het grafmonument van Isabella van Oostenrijk te Gent*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 1, p. 30-37. Dit artikel verscheen reeds in 1933 in het tijdschrift "Kunst", uitgegeven door André Vyncke.

2997. DE SMET J., e.a., *Aanwinsten*, in: *Museumkrant. Museum voor Schone Kunsten*, Gent, 2004, jg. 15 nr. 3, s.p. Over aanwinsten voor het Museum voor Schone Kunsten uit de verzameling van Leo Van Puyvelde, onder meer diens portret door Gustave De Smet (1877-1943). Geïllustreerd.

2998. DE SMET J., e.a., *Variétés*, in: *Museumkrant. Museum voor Schone Kunsten*, Gent, 2004, jg. 15 nr. 3, s.p. Beknopte notitie over een tentoonstelling in het Museumpaviljoen van de Leopoldkazerne rond het Brusselse kunsttijdschrift *Variétés* (1928-1930). Geïllustreerd.

2999. DE SMET J., e.a., *Ensor tot Bosch*, in *Museumkrant*, 16, (2005), nr. 2, p. 3-4. Beknopte voorstelling van de tentoonstelling die het Gentse Museum voor Schone Kunsten samen met de musea van Brugge en Antwerpen in de zomer van 2005 realiseerde in het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel. De klemtoon lag op de ontstaansgeschiedenis van de drie musea en hun eigen collectie van Vlaamse Kunst. Geïllustreerd.

3000. DE SMET J., e.a., *Zomertentoonstelling: meesterwerken uit de verzameling*, in *Museumkrant*, 16, (2005), nr. 2, p. 2-3. Beknopte voorstelling van de tentoonstelling die het Museum voor Schone Kunsten in de zomer van 2005 inrichtte in het museumpaviljoen van de Leopoldskazerne rond het thema van de profane schilderkunst in de 17de eeuw. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

3001. DHANENS E., *Fake/Not Fake*, in *Handelingen Genootschap voor geschiedenis*, Brugge, 141, (2004), nr. 3-4, p. 384-385. Kroniek over de gelijknamige tentoonstelling in het Groeningemuseum te Brugge en over de bijbehorende publicatie, met enkele bijkomende duidingen over het Lam Godsretabel van de gebroeders Van Eyck in de Sint-Baafskathedraal.

3002. D'HOLLANDER J., *Belfort en beiaard in de literatuur*, in *Clocke Roeland. Nieuws van de Gentse Beiaardkring*, Gent, 2004, jg. 8 nr. 3, p. 13-15. Geïllustreerd.

3003. FELTKAMP R., *Theo Van Rysselberghe*, Tielt, 2004, 239 blz. Monografie over het leven en de werken van Theo Van Rysselberghe die vooral bekend is om zijn impressionistische en divisionistische schilderijen. Het werk behandelt ook het andere oeuvre van de kunstenaar: etsen, affiches, boekillustraties en beeldhouwwerk. De auteur staat verder stil bij de vriendenkring van de kunstenaar en zijn betrokkenheid bij kunststromingen als Les XX en L'Art Moderne. Geïllustreerd.

3004. *Het grafmonument van Isabella van Oostenrijk te Gent*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 1, p. 30-37. Heruitgave van een bijdrage die M. DERUELLE in 1933 voor het tijdschrift *Kunst* schreef. De grafmonumenten voor Isabella van Oostenrijk (1501-1526) stonden opgesteld in de monnikenkerk van de Sint-Pietersabdij.

3005. *Inventaire archéologique-Fiche n° 113*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 1, p. 11-12. Heruitgave van een bijdrage die L. MAETERLINCK in 1899 publiceerde over het schilderij 'Het Oordeel van Salomon' van Gaspard de Craeyer, afkomstig uit de Collegiekamer van de Oudburg in het Gravensteen.

3006. *Inventaire archeologique – fiche n° 92*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 33, (2004), nr. 5, p. 288-289. Heruitgave van een fiche, opgesteld door V. VAN DER HAEGHEN in de rubriek "Boekbanden- Archieven van de Stad Gent (reeks 93bis, n° 13 – XVe eeuw (1484))" over *De band van het klein register van het tolkantoor*.

3007. *Inventaire archeologique – fiche n° 97*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 33, (2004), nr. 6, p. 354. Heruitgave van een fiche, opgesteld door H. VAN DUYSE in de rubriek "Beeldhouwwerken – Oudheidkundig Museum, nrs. 819 en 820 – XVIIIe eeuw". *De Toortshouders van de nering der Vier Gekroonden*.

3008. *Inventaire archeologique – fiche n° 113*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 1, p. 11-12. Heruitgave van een fiche, opgesteld door L. MAETERLINCK in de rubriek "Schilderijen – Schilderijmuseum, n° 18 – XVIIe eeuw" over *Het Oordeel van Salomon, door Gaspard De Craeyer*.

3009. *Inventaire archeologique – fiche n° 120*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 2, p. 76-77. Heruitgave van een fiche, opgesteld door L. MAETERLINCK in de rubriek “Beeldhouwwerken – Schilderijmuseum – XVIIIe eeuw (1798)” over *een borstbeeld van generaal Bonaparte*.

3010. *Inventaire archeologique – fiche n° 125*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 3, p. 154-155. Heruitgave van een fiche, opgesteld door P. BERGMANS in de rubriek “Drukwerken – Bibliotheek van de Stad en van de universiteit – Rés. 1062 – XVIe eeuw (1563)” over *Het testament van Louis Porquin*.

3011. LEBLANC C. (red.), *Art & Nouveau & Design. Sierkunst van 1830 tot Expo 58, (Lannoo)*, Tielt, 2005, 200 blz. Catalogus van de tentoonstelling die de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis van Brussel opbouwden ter gelegenheid van de 175ste verjaardag van de Belgische Onafhankelijkheid. Geïllustreerd.

3012. MALFAIT-DE CLERCQ F., *Hubert Malfait (1898-1971) in het museum van Deinze*, in *G.O.V.-Heraut*, 39, (2004), nr. 4, p. 11-13. Beknopte schets over schilder Hubert Malfait en zijn relaties met andere Latemse kunstenaars.

3013. *Maurice Roelants*, in *Vlaanderen*, 54, (2005), nr. 1, 64 blz. De bedoeling van dit themanummer is een bijdrage leveren tot de hernieuwde belangstelling voor deze bevlogen schrijver en cultuuranimator, en zijn artistieke veelzijdigheid in de schijnwerpers te zetten: zijn activiteiten als dichter, romancier en essayist, als organisator en cultuuranimator, zoals bijvoorbeeld de rol als conservator van het kasteel van Gaasbeek, zijn vriendschap met schilder Edgard Tytgat, de bijzondere band met zijn zwager Karel van de Woestijne. Met bijdragen van E. BREMS, M. DE CLERCQ, P. THEUNYNCK, S. VAN DEN BOSSCHE, E. MARTENS, J. VERMEULEN, P. QUINTENS, L. VANACKERE EN M. DUBOIS. Geïllustreerd.

3014. MEPLON C., *Leven met dingen. Ontwerpen van Maarten van Severen*, in *Ons erfdeel*, 48, (2005), nr. 2, p. 203-211. De journaliste vertrekt van de overzichtstentoonstelling van het werk van de ondertussen overleden Maarten Van Severen, hét Belgische designboegbeeld sinds Henri van de Velde, om een overzicht te bieden van zijn oeuvre. Van Severen tekende zelf het tentoonstellingsconcept en selecteerde de producten en presentatietechnieken. Behalve gerealiseerde projecten werd ook het ontstaan van zijn ontwerpen zoveel mogelijk getoond.

3015. MORTIER, K., *De verdwenen rechters. Analyse van een kunstroof*, (*Academia Press*), Gent, 2005, 384 blz. Over de diefstal van het paneel met voorstelling van de rechtvaardige rechters, onderdeel van het Lam Godsretabel van de gebroeders Van Eyck in de Sint-Baafskathedraal.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

3016. PIETERS R., *De Wraak van het Lam Gods. De diefstal van de rechtvaardige rechters*, Leuven, 2004, 368 blz. De auteur verkondigt geen nieuwe theorieën over de diefstal, probeert de getuigen uit 1934 aan het woord te laten en afstand te nemen van alle interpretaties. Hij neemt hierbij opnieuw het procesdossier door, tijdschriften, kranten, boeken, archiefstukken, om te eindigen met de website van Gaston De Roeck die België maandenlang in de ban hield.

3017. PIRYNS P., *Praten als ambacht. Gesprekken met Vlaamse & Nederlandse schrijvers, (Meulenhoff/Manteau)*, Amsterdam-Brussel, 2005, 392 blz. Publicatie van eerder verschenen interviews, onder meer met Hugo Claus en Peter Verhelst.

3018. TAYMANS H., *Het numismatisch oeuvre van Jan Anteunis*, in *Jaarboek van het Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde*, 2003-2004, p. 107-154. Overzicht van de medailles die de Gentse kunstenaar in de loop van zijn carrière vervaardigde, zowel voor verenigingen als voor particulieren. Geïllustreerd.

3019. THEUNYNCK P., 'Hij is de onmogelijkste auteur om mee te doen te hebben!' *Karel van de Woestijne en de Wereldbibliotheek*, in *ZL*, 4, (2005), nr. 3, p. 3-19. De Amsterdammer Leo Simons geloofde stellig in de theorie dat de toekomst van een volk afhing van zijn lectuur en bijgevolg van de democratisering van het boek, een project waar hij zijn verdere leven zou aan wijden. In 1905 richtte hij de *Maatschappij voor Goede en Goedkoope Lectuur* op. De eerste reeks die hij opzette, kreeg de naam Wereldbibliotheek mee, wat gaandeweg ook de roepnaam van zijn uitgeverij werd. Gedreven door financiële nood vatte Karel van de Woestijne het plan op om vertalingen te maken voor de Wereldbibliotheek, een samenwerking die niet van een leien dak verliep door de onverenigbaarheid van karakters en belangen.

3020. VERLEYSEN C., e.a., *De brieven van Théo Van Rysselberghe aan Marie Closset*, (Studie- en Documentatiecentrum voor Vlaamse Kunst 1800-1950, Museum voor Schone Kunsten Gent), Gent, 2005, Document 3, 4 blz.

3021. VERNIEST J., *Literaire musea en schrijvershuizen. Geen dag zonder regel*, in *Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen*, (2005), nr. 2, p. 3-42. In dit overzicht wordt er ook aandacht geschonken aan Maurice Maeterlinck (1862-1949) die samen met zijn oeuvre wordt voorgesteld in het Hotel Arnold Vander Haeghen aan de Veldstraat in Gent. Geïllustreerd.

3022. VERSCHOORE N., *Franstalige literatuur te Gent*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 4, p.156-164. Over de Vlaamse en meer bepaald Gentse auteurs die rond de eeuwwisseling in het Frans schreven. Ze leefden en werkten in Brussel, Parijs of elders in Frankrijk vanuit een Vlaamse gevoeligheid en verleden met een inspiratie en een taal die steunden op het myste-

rie van de middeleeuwen: Maurice Maeterlinck, Emile Verhaeren, Franz Hellens...

3023. VERVENNE D., *Kunstverzamelingen in de Portus aan de Reep*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 88-92. Geïllustreerd.

3024. VERVENNE D., *Schatkamer Sint-Baafskathedraal*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 93-95. Geïllustreerd.

Materiële cultuur

3025. DEROM S., *Slagen en verwondingen. Van knots tot geweer. De wapen-collectie in het Gravensteen*, (Stad Gent, Dienst Monumentenzorg), Gent, 2005, 40 blz. Duiding bij de collectiestukken die in het Gravensteen een museale bestemming kregen. Het gaat om een zeer verscheiden collectie met wapens uit de periodes van de middeleeuwen tot de 19de eeuw. Achtereenvolgens worden de blanke wapens, de wapenuitrustingen en vuurwapens belicht. Rijk geïllustreerd.

3026. EVERAERT G., *De generaelen staet van een goede famielde in Gent, 1808*, (Stad Gent, Dienst Monumentenzorg), Gent, 2005, 56 blz. Het boekje begeleidde de historische evocatie van het dagelijkse leven in het stadspaleis Hotel d'Hane Steenhuyse aan de Veldstraat in 1808. Alle benutte gegevens - kledij, beddengoed, inboedel, meubilair, kolen, wijn, groenten, leveranciers, openbaar vervoer, en zo meer -, evenals de personages (graaf, gravin, dienstpersoneel) worden toegelicht zoals ze uit de eigentijdse bronnen bekend zijn. Geïllustreerd.

3027. VAN DEN HOVE P. & J. PEERSMAN, *Uit de latrine van een abt: lakzegels gevonden in de norbertijnenabdij van Ninove*, in *Belgisch Tijdschrift voor Numismatiek en Zegelkunde*, Brussel, 2004, nr. CL, p. 221-236. Steeds meer worden afvalcontexten gezeefd, waardoor ook kleine fragmenten van allerhande voorwerpen verzameld worden en zo archeologisch aandacht krijgen. Dit is eveneens het geval voor fragmenten van lakzegels. Een vondstverzameling die bij het prelaatsverblijf in de abdij van Ninove hoorde, bevatte zegelfragmenten van negentien verscheidene types, die in de tweede helft van de 17de eeuw en de eerste helft van de 18de eeuw kunnen worden gesitueerd. De auteurs geven een gedetailleerde catalogus van die negentien types. Type 18 is te identificeren met de Gentse familie Triest. Geïllustreerd.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

Heemkunde, volkskunde, genealogie

3028. ADRAEN M., *Kliniek Sint-Jozef te Gentbrugge*, in *Land van Rode*, 33, (2005), nr. 129, p. 13-23.

3029. BEERNAERT B., e.a., *De Visitatie. Bewonings- en bouwgeschiedenis van het huis Wulfhagestraat 18 in Brugge*, (*Levend Archief*, nr. V), Brugge, 2005, blz. Met verwijzingen naar de families van Auxy, van der Kethulle en van Huerne die ook banden hebben met Gent. Geïllustreerd.

3030. BOGAERT G., *110 jaar christelijke mutualiteit*, in *Dronghine*, (2005), nr. 24, p.47-60. Bondig overzicht van de 110 jaar geschiedenis van de mutualiteit *Verbroedering Drongen*.

3031. BOMBAY J., *Drongense gedenktekens, een inventaris*, in *Dronghine*, (2005), nr. 24, p. 65-92. Het onderzochte terrein is het werkgebied van de Heemkundige Kring Dronghine, namelijk het grondgebied van de vroegere gemeente Drongen en de gehele Assels onder gedenktekens verstaat de auteur: gedenksteden en platen, standbeelden, monumenten, kruisbeelden en bomen. Geïllustreerd.

3032. BOMBAY J., *Honderd jaar kinderzorg (1904-2004). De Drongense bijdrage*, in *Dronghine*, (2005), nr. 24, p. 101-108. Vooral over de raadplegingen van zuigelingen in Drongen.

3033. BRAEKMAN W.L., *Asiel bij de paters discalsen te Gent (1690)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 33, (2004), nr. 6, p. 366-367.

3034. BRAEKMAN W.L., *Betoverde zieke spuwt padden uit te Gent (1613)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 33, (2004), nr. 5, p. 323-326.

3035. BRAECKMAN W.L., *Gentse straatzangers weklagen over moorden in de stad*, in *Ghendtsche Tydinghen*, Gent, 34, (2005), nr. 3, p. 138-154. Zeven liederen over moorden die te Gent in het laatste kwart van de 19de eeuw zijn gepléegd en door Gentse zangers werden verhaald. Geïllustreerd.

3036. BRAECKMAN W.L., *Miskende Gentse uitvinder van een bestuurbare ballon in 1843?*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 4, p. 242-244.

3037 COLLUMBIEN H., *Gentse memoriedagen: 8-9-10 juli*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 33, (2004), nr. 5, p. 326-336. Met gegevens over de jaren 1422, 1441, 1517, 1532, 1584, 1685, 1799, 1800, 1803, 1806, 1810, 1816, 1824, 1831, 1837, 1844, 1848, 1851, 1860, 1865, 1866, 1869, 1886, 1887, 1910 en 1913.

3038. COLLUMBIEN H., *Gentse memoriedagen: 11-12-13 juli*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 33, (2004), nr. 6, p. 376-383. Met gegevens over de jaren 1208, 1251, 1302, 1578, 1621, 1724, 1745, 1769, 1819, 1824, 1834, 1842, 1859, 1874, 1885, 1896, 1902, 1913, 1917, 1920, 1940, 1953, 1980 en 1988.

3039. COLLUMBIEN H., *Gentse memoriedagen: 14-15-16 juli*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 1, p. 38-49. Met gegevens over de jaren 1302, 1322, 1325, 1576, 1743, 1745, 1794, 1803, 1807, 1823, 1838, 1846, 1853, 1855, 1863, 1865, 1869, 1881, 1894, 1901, 1904, 1907, 1909, 1914, 1922, 1927, 1944, 1947 en 1957.

3040. COLLUMBIEN H., *Gentse memoriedagen: 17-18 juli* in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 2, p. 116-123. Met gegevens over de jaren 1070, 1340, 1345, 1501, 1549, 1559, 1568, 1711, 1736, 1740, 1754, 1768, 1797, 1799, 1812, 1848, 1858, 1860, 1892, 1909 en 1968.

3041. COLLUMBIEN H., *Gentse memoriedagen: 19-20-21 juli*, in *Ghendtsche Tydinghen*, Gent, 34, (2005), nr. 3, p. 183-190. Met gegevens voor de jaren 1468, 1578, 1623, 1625, 1671, 1730, 1773, 1776, 1809, 1819, 1821, 1836, 1860, 1867, 1881, 1902, 1903, 1913, 1937 en 1953.

3042. COLLUMBIEN H., *Gentse memoriedagen: 22-23-24 juli*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 4, p. 255-264. Met gegevens over de jaren 1017, 1363, 1387, 1453, 1568, 1588, 1660, 1809, 1819, 1823, 1847, 1849, 1859, 1876, 1877, 1881, 1888, 1889, 1890, 1899, 1934, 1947, 1959.

3043. DECLERCQ R., *Psychogenealogie*, in *Vlaamse Stam*, 41, (2005), nr. 4, p. 229-231. De auteur omschrijft de psychogenealogie als toepassing in de familiekunde: de onbewuste overdracht over generaties heen van bepaalde psychische inhouden, zoals de beleving van tijd, naamgeving, sociale status, beroep, financiële toestand, collectieve psychotrauma's. Deze bepaling wordt getoetst aan de huidige stand van de wetenschap. De genealogie, evenals de psychologie, zijn belangrijke pijlers waarop de psychogenealogie steunt. Talrijke voorbeelden van onbewust transgeneratieel overgedragen psychische inhouden.

3044. DECLERCQ R., *Het stadsarchief en de Gentse honderdjarigen*, in *@rchieflink*, 5, (2005), nr. 3, p. 1-4. Over de stand van zaken in het onderzoek naar Gentse eeuwelingen sinds 1674. Geïllustreerd.

3045. DECLERCQ R. & D. CHAMBRE, *Het eerste voorkomen van honderdjarigen. Vermeende honderdjarigen in Vlaanderen (1750-1850). Criteria voor het nagaan van de juistheid of de onjuistheid*, in *Vlaamse Stam*, 40, (2004), nr. 5, p. 401-442. De auteurs proberen te achterhalen in welke mate

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

mannen en vrouwen de mogelijkheid hadden honderd jaar te worden ondanks de moeilijker levensomstandigheden. Bespreking van een aantal gevallen overleden voor 1750, een lijst van een honderdtal vermeende honderdjarigen tussen 1750 en 1850, verspreid in Vlaanderen. Aan de hand van negentien gevallen van honderdjarigen worden de stappen gedocumenteerd, die moesten ondernomen worden om de juistheid van de gegevens te toetsen.

3046. DE KEERSMAEKER J.P. & M. DE CLEENE, *Het mysterie rond enkele raralia uit de farmaceutische verzameling van het Huis van Alijn*, in *Van Mensen & Dingen. Tijdschrift voor Volkscultuur in Vlaanderen*, II, (2004), 3-4, p. 223 – 241. Bespreking van de apotheek uit de museumopstelling van het Huis van Alijn, samen met enkele bijbehorende naturaliën en objecten zoals zaagvissnuiten en pronkglobes.

3047. DE KEUKELEIRE E., *Gentse "Gazettenpraat" van weleer*, in *Ghendtsche Tydinghen*, Gent, 34, (2005), nr. 3, p. 190-199. Met gegevens voor de jaren 1850, 1865, 1872, 1873, 1884, 1885, 1889, 1892, 1897, 1902, 1912, 1913, 1930, 1935, 1936, 1938 en 1941.

3048. DEKEYSER E., *De familie Mast van de vrije schippersnering en de vrije nering der wijnschroders van Gent (3)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 33, (2004), nr. 5, p. 311-323. In twee vorige afleveringen werd reeds een bijdrage geleverd over de erfelijke nering, de mannelijke telgen van de familie, de beroepsbezigheden van de vrouwen Mast en de aangetrouwde familie en dat tot het einde van het Ancien Regime. In een derde luik wordt het verhaal verder gezet tot het einde van de 19de eeuw.

3049. DEKEYSER E., *De familie Mast van de vrije schippersnering en de vrije nering der wijnschroders van Gent (4) (vervolg en slot)*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 33, (2004), nr.6, p. 368-376. Laatste aflevering van de familiegeschiedenis in de 20ste eeuw.

3050. DEKEYSER G. & A. BILLIET, *De bloemisterij Billiet in de Appelstraat*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 4, p. 264-267. Familiegetuigenissen over de periode 1913-1975.

3051. DE MOERLOOSE R., *Klapper bij de Staet der zielen van de prochie van S(in)t Denijs Westrem gemaekt door S(ebastiaan) De Clerq pastor ontrent het j(aer) 1790*, in *Gentse Cadenas*, XXIV, (2005), nr. 3, p. 10-12.

3052. DE MOERLOOSE R., *Bronnen uit het Ancien Regime: de "status animarum"*, in *Gentse Cadenas*, XXIV, (2005), nr. 3, p. 13-14. Met aandacht voor de bewaarde Status Animarum van Sint-Denijs-Westrem.

3053. DE SMET G., *Tekeningen Gent*, Gent, 2004, blz. Met beknopte duidingen bij de afgebeelde onderwerpen.

3054. DEVRIESE L., *De Kuip van Gent: geïmporteerd uit Brabant*, in *G.O.V.-Heraut*, 39, (2004), nr. 4, p. 13–15. Over de benaming *Kuip* die een 19de-eeuwse creatie zou zijn en qua betekenis zou wijzen op ‘binnenstad’.

3055. DEVRIESE L. & E. OSSIEUR, *Goedkope dokters, dure apothekers?*, in *@rchieflink*, 5, (2005), nr. 3, p. 5-7. Over gegevens, voornamelijk uit de minuten van de Staten van Goed in het Gentse Stadsarchief, met voorbeelden uit de 17de en de eerste helft van de 18de eeuw. Geïllustreerd.

3056. ERVYNCK G., *Inwoners van Sint-Pieters buiten vesten in de 17^e eeuw*, in *Gentse Cadenas*, XXIV, (2005), nr. 3, p. 7-9.

3057. ERVYNCK G., *Wetenswaardigheden over de parochieregisters van het oude Gent*, in *Gentse Cadenas*, XXIV, (2005), nr. 2, p. 5-10. Verslag van een voordracht in het Oost-Vlaams Centrum

3058. *Herdenkingsdagen in 2005*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 1, p. 27-29.

3059. *100 Jaar Elektrische Trams in Gent 1904-2004*, (V.Z.W. Vlaamse Tramen Automuseum), Gent, 2004, 64 blz. Overzicht van de trams die ooit in Gent gereden hebben, vaak in een context van voormalige stadsgezichten. Geïllustreerd.

3060. HEYVAERT L. & N. VAN CAMPENHOUT, *Karel Beerblock (1854-1918) en zijn coöperatief experiment in de Lokerse haarsnijderijnijverheid*, Lokeren, 2004, 24 blz. Geïllustreerd.

3061. HUYS J., *Waarom onze kathedraaltoren geen spits heeft*, in *Clocke Roeland*, 8, (2004), nr. 3, p. 3-5. Gent heeft een schat aan Gentse volksverhalen en één van die volksverhalen vertelt waarom de kathedraal geen spits heeft.

3062. HUYS P., *Enkele Gentse molenadvertenties (1828-1829)*, in *Molenecho's*, 32, (2004), nr. 4, p. 379 - 380.

3063. HUYS P., *Oude molenraadsels uit Deventer (1653) en Gent (1704)*, in *Molenecho's*, 32, (2004), nr. 4, p. 377 - 378.

3064 HUYS P., *Vorstelijk pardon bij de inauguratie van Keizerin Maria-Theresia als souverein der Zuidelijke Nederlanden (1744)*, in *Vlaamse Stam*, 41, (2005), nr. 1, p. 66- 71. Door de Geheime Raad te Brussel werd in juli

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

1744 een dossier klaargemaakt met vierentwintig genadeverzoeken naar aanleiding van de feestelijke gebeurtenissen bij de inauguratie van Keizerin Maria-Theresia als vorstin der Zuidelijke Nederlanden. De auteur geeft de lijst op van de genadeverzoeken, telkens met het uitgebrachte advies. Ook een aantal Gentenaars.

3065. KLUYSKENS P., *Cholera*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 33, (2004), nr. 5, p. 300-311. Bijdrage geschreven in 1970 over de verschillende golven van cholera in het 19de-eeuwse Gent.

3066. KLUYSKENS P., *Princesse de Condé*, in *Ghendtsche Tydinghen*, Gent, 34, (2005), nr. 3, p. 169-171. Publicatie van een kroniekje die de auteur in 1958 schreef over het bezoek aan Gent in 1653 van Marie-Clémence de Mailté, echtgenote van prins Louis de Condé, met haar uitgebreide gevolg.

3067. LEVIS E., *'Gensch spant de kruune! Twie giestige meuleneirs inviteren veur een buikvullinge*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 33, (2004), nr. 6, p. 391-400. Over maaltijden die men opdiende in de luthoven, cabarets of guingettes buiten de stadsmuren.

3068. MAES D., *Overlijdens in de periode 1851-1853*, in *Dronghine*, (2005), nr. XXIV, p. 125-135. Gebaseerd op een lijst afkomstig uit het archief van de Heemkundige Kring Dronghine waarin de 251 overlijdens van de periode 1851-1853 vermeldt staan met onder andere aanduiding van gezinstoestand, beroep, en doodsoorzaak.

3069. MAES D., *Drongense sprokkelingen*, in *Dronghine*, (2005), nr. 24, p. 149-156.

3070. MEIRHAEGHE H., *Genealogie van Meirhaeghe deel I, in Handelingen van de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Oudenaarde en van zijn Kastelnij en van de Lande tusschen Maercke en Ronne*, XLII, (2005), deel 1, p. 233-320. De auteur behandelt de eerste negen generaties die zich tussen 1200 en 1500 quasi volledig binnen de dorpsgrenzen van Wortegem ontplooiden. Meerhaeghe, Wortegem en Walem zijn reeds meer dan een millennium onlosmakelijk met elkaar verbonden sinds Arnulf I, graaf van Vlaanderen, een aantal bezittingen overmaakte aan de Sint-Pietersabdij te Gent.

3071. OSSIEUR E., *Zevende zoon Stuertewagen in Gent (1715)*, in *Vlaamse Stam*, 41, (2005), nr. 3, p. 229-231. Gedoopt in de Sint-Martinuskerk te Gent.

3072. ROGGE M., *Uit onze verzamelingen....Uithangbord van café In de Miere*, in *Dronghine*, (2005), nr. 24, p. 97.

LEEN CHARLES, MARIE CHRISTINE LALEMAN EN VALÉRIE MEILLANDER

3073 . S. N., *Drinkwater in het Land van Rode*, in *Land van Rode*, 33, (2005), nr. 129, p. 2-5.

3074. SOUBRY L.& P. VERBRUGGEN (red.), *Romain Deconinck (1915-1994)*, Gent, 2005, 160 blz. Vier auteurs schetsen verschillende aspecten van hét icoon van het Gentse volkstheater: zo wordt aan de hand van verschillende getuigenissen een portret geschetst van de acteur, theatermaker en auteur. Er wordt onderzocht welke plaats hij bekleedde binnen het theaterlandschap in Vlaanderen. Ook zijn rol in film- en televisiewereld wordt belicht. Tenslotte wordt gekeken naar zijn impact op het instandhouden van het Gentse dialect. Geïllustreerd.

3075. STEEGHERS W., *Gentse poorters uit Harelbeke (1542-1796)*, in *Vlaamse Stam*, 41, (2005), nr. 2, p. 97.

3076. STEEGHERS W., *Gentse buitenpoorters uit Hulst*, in *Vlaamse Stam*, 41, (2005), nr. 5, p. 480-482.

3077. STEYAERT G., *Koninklijk Provinciaal Verbond der Meester-Bakkers-Banketbakkers en Ijsbereiders van Oost-Vlaanderen v.z.w.PROVEBAO, 1905-2005*, Evergem, 2005, 46 blz. Bondige geschiedenis van het provinciaal bakkerverbond van Oost-Vlaanderen, één der oudste gewestelijke groeperingen van de patronale bakkerij.

3078. VAN GANSBEKE J., *Uit onze verzamelingen... Uithangbord van café De Melkerij*, in *Dronghine*, (2005), nr. 24, p. 98-100.

3079. VAN GANSBEKE J., *De verzameling telefoontoestellen van Willy Duward*, in *Dronghine*, (2005), nr. 24, p. 109-113.

3080. VAN KEMPEN J.B., *Liefde trotseert den dood*, in *Land van Rode*, 33, (2005), nr. 130, p 36-48. Bijdrage over de activiteiten van René Thienpont, tijdens de Tweede Wereldoorlog in het Geheime Leger en de fatale afloop ervan.

3081. VERVAET A., *Het liedboek van Medard Poppe (1907-1968), herbergier te Desteldonk*, in *Jaarboek. De Oost-Oudburg*, 2004, nr. 41, p. 241-272. Artikel gebaseerd op een schriftje met dertien liedteksten uit het Interbellum, geschreven door Medard Poppe, herbergier in Desteldonk. De teksten leggen een getuigenis af van de volkscultuur uit deze periode.

3082. VLEESHOUWERS D., *De verdwenen school*, in *Dronghine*, (2005), nr. 24, p. 39-46. Bijdrage over de vroegere Gemeentelijke Jongensschool van het Centrum.

BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT 2004-2005

3083. WAELPUT E., *75 jaar Davidsfonds Drongen*, in *Dronghine*, (2005), nr. 24, p. 115-124. Het Davidsfonds werd opgericht in Leuven in 1875, maar het zou pas een halve eeuw later worden opgestart in Drongen op initiatief van kantonaal inspecteur lager onderwijs Jules Gheysens. Historisch overzicht tot de 75ste jaarviering.

3084. WYTYNCK J., *Om zeven uren stipt*, in *Ghentsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 1, p. 50-57. Beschouwingen door E. LEVIS bij een tekst van J. Wytynck uit het *Jaarboekje der Maatschappij van Nijverheid en Wetenschappen van Gent* uit 1876. Volgens deze bijdrage was stiptheid niet de sterkste kant van de Gentenaren.

Biografieën

3085. DECAVELE J., *Gerard de Duivel*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 61-62. Een beknopte levensschets van de 13de-eeuwse **Geraard de Duivel**, telg uit de Gentse burggrafelijke familie en doorgaans genoemd als eigenaar/bouwheer van het naar hem genoemde oudere slot, het Gerard de Duivelsteen.

3086. DECAVELE J., *Jacob van Artevelde*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 63-64. Beknopte levensschets van de Gentse voorman **Jacob van Artevelde** (ca. 1290-1345).

3087. DECAVELE J., *Judocus Vijdt*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 65-68. Het levensverhaal van **Judocus Vijdt**, Gentse schepen in de late 14de en de vroege 15de eeuw, samen met zijn echtgenote Elisabeth Borluut bekend als opdrachtgever van het beroemde Lam Godsretabel van de broers Jan en Hubert van Eyck in de Sint-Baafskathedraal. Geïllustreerd.

3088. DECAVELE J., *Lausus*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning*, (Provincie Oost-Vlaanderen), Gent, 2005, p. 60. Een korte kroniek over **Lausus**, mecenas van verbouwings- of vernieuwingswerken aan de Sint-Janskerk (thans Sint-Baafskathedraal) in de eerste helft van de 11de eeuw.

3089. DE NAVE F., *In Memoriam Leon Voet (17 september 1919–13 september 2002)*, in *Quaerendo*, 34, (2004), nr. 3-4, p. 163-168. Geboren in Gentbrugge, student aan het Koninklijk Atheneum en uiteindelijk afgestudeerd in 1943 aan de Universiteit van Gent was **Leon Voet** coauteur in het historische standaardwerk *De chronologie van de Middeleeuwen en de Moderne Tijden in de Nederlanden* samen met prof. E. STRUBBE. Nadien zou zijn

leven een beslissende wending nemen met zijn aanstelling als directeur van het Plantijnhuis in Antwerpen, waar hij zijn verdere carrière realiseerde.

3090. DESMET G. & R. DE VRIENDT-MORES, *Jan Baptist Blommaert en zijn mystiek testament*, in *Ghendtsche Tydinghen*, Gent, 34, (2005), nr. 3, p. 172-183. Het testament van **Jan Baptist Blommaert** (1809-1854) geeft niet alleen een beeld van het vermogen en het patrimonium van deze vermogende Gentenaar, die in Gentbrugge werd begraven, maar laat toe ook een inzicht te krijgen in het wel en wee, de mentaliteit en de levensvisie van de families Blommaert en Du Four. Geïllustreerd.

3091. *In Memoriam Prof. Dr. Antoine de Schrijver (27 maart 1924-9 maart 2005)*, in *Museumkrant*, (2005), nr. 1, s.p. Beknopte hulde aan de overleden hoogleraar in de kunstgeschiedenis **Antoine De Schrijver**. Geïllustreerd.

3092. KLUYSKENS P., *Cornelis de Bont*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 4, p. 210-223. Postume heruitgave van een bijdrage over deze 15de-eeuwse goudsmid **Cornelis de Bont** die uit Breda afkomstig was, maar zich in Gent vestigde en hier talrijke opdrachten uitvoerde.

3093. VAN DRIESSCHE R. & L. GOOSSENS, *Jan van den Driessche. Illuster man tussen Kruis en Lelie*, Gent, 2005, 279 blz. De auteurs komen op het spoor van de tot op heden volslagen in de vergetelheid geraakte **Jan van den Driessche**, geboren in Dendermonde in 1408. Uit onderzoek blijkt echter dat hij tot de topfiguren van zijn tijd behoorde: hoogleraar aan de Parijse Sorbonne, raadsheer in de Raad van Vlaanderen en later voorzitter van diezelfde Raad om tenslotte te eindigen als *Pairs de France*, in het Frankrijk van Lodewijk XI. Geïllustreerd.

3094. VAN DUYSE P., *Pierre Verheyen*, in *Ghendtsche Tydinghen*, 34, (2005), nr. 2, p. 77-86. Van Duyse verzorgde in 1841 een bijdrage voor de *Messenger des Sciences Historiques de Belgique* over de Gentse componist **Pierre Verheyen** (1747-1819).

3095. VERVENNE A., *Bisschop Antoon Triest*, in *De Gentse Portus aan de Reep. Een historische verkenning, (Provincie Oost-Vlaanderen)*, Gent, 2005, p. 69. Beknopte levensschets van bisschop **Antoon Triest** (1577-1657). Geïllustreerd.

NAAMINDEX BIBLIOGRAFIE VAN DE GESCHIEDENIS VAN GENT

ADRAEN M.	3028	DE NAVE F.	3089
ALLEGAERT P.	2844	DENECKERE G.	2947
AUGIER J.	2993	DE PORRE A.	2995
BAILLIEUL B.	2919, 2920	DEROM S.	3025
BALTHAU E.	2858	DERUELLE M.	2996
BASIJN J.M.	2921	DE SCHEPPER J.	2908
BAUDART S.	2883	DESEIJN G.	2884, 2948, 2949
BAUDU R.	2905	DE SMET G.	3053
BEERNAERT B.	3029	DESMET G.	2950, 3090
BILLIET A.	3050	DE SMET J.	2997-3000
BOGAERT G.	3030	DEVLIEGHER L.	2913
BOMBAY J.	3031, 3032	DEVOLDERE W.	2834
BOONE D.	2911	DEVOS I.	2873
BRACKE L.	2829	DE VOS J.	2951-2952
BRAEKEN J.	2922	DE VOS S.	2855
BRAEKMAN W.L.	2868, 3033-3036	DEVRIENDT B.	2953
BRU M.A.	2838-2841, 2923	DE VRIENDT-MORES R.	2950-3090
BUYLE M.	2924	DEVRIESE H.	2954-2956, 3054, 3055
CALLESEN G.	2903	DE VUYST L.	2908
CAPITEYN A.	2845, 2869, 2994, 2995	DE VUYST W.	2932
CASSIMAN P.	2870, 2925	DE WAELE M.	2885
CHAMBRE D.	3045	DEWILDE J.	2835
CHARLES L.	2830-2832, 2926	DHANENS E.	3001
CLAES B.	2842	D'HOLLANDER J.	2957, 3002
COLLIN L.	2927, 2928	DHORDAIN N.	2886
COLLUMBIEN H.	3037-3042	DUMOLYN J.	2859
COOLS H.	2929	ERVYNCK G.	2833, 2874, 3056, 3057
COUSSENS F.	2906	EVERAERT G.	3026
CROMBE P.	2853	FELTKAMP R.	3003
DAMBRUYNE J.	2871	FLORE F.	2958
DEBONNE V.	2930	GEERS G.	2887
DE CANDT C.	2846	GIELEN P.	2888
DECAVELE J.	2872, 3085-3088	GILLIS P.	2909
DE CLEENE M.	3046	GILS R.	2959
DECLERCQ G.	2912	GOOSSENS L.	3093
DE CLERCQ M.	2931	HAKS D.	2836
DECLERCQ R.	3043-3045	HEUGHEBAERT R.	2843
DEFOORT H.	2932	HEYRMAN P.	2889
DE GRAEVE I.	2854	HEYVAERT L.	3060
DEHAECK S.	2924	HUYGHE J.	2838
DE HENAU J.	2933	HUYS J.	2960, 3061
DE HERDT R.	2907	HUYS P.	2875-2877, 3062-3064
DE JODE M.	2934, 2935	JANSSEN L.	2962
DE KEERSMAEKER J.P.	3046	KERKHOF B.	2846
DE KEGEL A.	2936	KLEIN R.	2847
DE KEUKELEIRE E.	2937-2940, 3048	KLUYSKENS P.	2963, 3065, 3066, 3092
DEKEYSER E.	3048, 3049	LALEMAN M.C.	2832, 2838-2841, 2848,
DEKEYSER G.	30510		2914, 2964-2969
DE LEU G.	2833	LAMBRECHT T.	2873
DEMEY A.	2941-2946	LAPORTE D.	2970, 2971
DE MOERLOOSE R.	3051, 3052	LEBLANC C.	3011

INDEX

LEVIS E.	3067	VAN DEN BOSSCHE H.J.	2982
LIEVOIS D.	2972	VAN DEN BREMT A.	2916
MACHIELS M.	2973	VANDENBROECKE C.	2882
MADDENS N.	2849	VAN DEN EECKHOUT P.	2898
MAES D.	3068, 3069	VAN DEN HOVE P.	3027
MALFAIT - DE CLERCQ F.	3012	VAN DER HERTEN B.	2899
MARCHAND F.	2890	VANDEVOORDE H.	2900
MEGANCK L.	2974	VAN DE WALLE A.L.J.	2843, 2983
MEILLANDER V.	2832	VAN DE WALLE R.	2983
MEIRHAEGHE H.	3070	VANDEWIJERE F.	2835
MEPLON C.	3014	VAN DOORNE G.	2985, 2986
MIECZKOWSKI Z.	2891	VAN DRIESSCHE R.	3093
MOELANS P.	2878-2879	VAN DUYSSE P.	3094
MOREAU R.	2975	VAN EENO R.	2851
MORTIER K.	3015	VAN GANSBEKE J.	3078, 3079
MUSSCHOOT D.	2892	VAN GYSEGHEM J.	2851
NAESSENS M.	2860	VAN KEMPEN J.B.	3080
NISSEN P.	2915	VAN LEEUWEN J.	2863
NOTTEBOOM H.	2893	VAN LOO L.	2987
OERS W.	2920	VAN MEERSCHE L.	2988
OSSIEUR E.	3055, 3071	VAN MEIRVENNE R.	2929
PEERSMAN J.	3027	VAN NIEUWENHUYSE L.	2901
PETILLON C.	2894	VANOPBROECKE R.	2902
PHILIPPE J.	2843	VAN RIJCKEGHEM	2989
PIETERS R.	3016	VAN TYGHEM F.	2990, 2991
PIRYNS P.	3017	VAN UYTVEN R.	2864
POELMAN R.	2880, 2895	VERBAAL W.	2865
POULAIN N.	2978	VERBOVEN K.	2917
RAMBAUT A.	2979	VERBRUGGEN C.	2900
ROGGE M.	3072	VERBRUGGEN P.	3074
RUTTEN K.	2838	VERDEGEM I.	2852
RZOSKA B.	2893	VERLAECKT K.	2856
SCHEPENS E.	2896	VERLEYSSEN C.	3020
SOUBRY L.	3074	VERMEIREN G.	2838-2841, 2916, 2918, 2923
STABEL P.	2861	VERMEULEN F.	2857
STEEGHERS W.	3075, 3076	VERMOTE M.	2903
STEURBAUT P.	2839, 2980	VERNIEST J.	3021
STEVENS F.	2862	VERROKEN E.	2866
STEVENS K.	2908	VERSCHOORE N.	3022
STEYAERT G.	3077	VERVAET A.	3081
STOOPS G.	2839, 2842	VERVENNE A.	3095
TAYMANS H.	3018	VERVENNE D.	3023, 3024
TERRIER D.	2886	VLEESCHOUWERS-VAN MELKEBEEK	
THEUNYNCK P.	3019	M.	2867
TONDAT R.	2843	VLEESHOUWERS D.	3082
VANACKER D.	2837	WAELEPUT E.	3083
VAN BESIEN F.	2881	WILS L.	2904
VAN BOXELAER E.	2897	WISSE G.	2992
VAN CAMPENHOUT N.	3061	WYTYNCK J.	3084
VAN DEN BERGHE L.	2981		